

AARHUS UNIVERSITET

”Universitetet skal ikke være reservermor”

Læs side 5

Campus

#14

28. sep 2009

Dårlig studiestart

Kan universitetet være bekendt at råde udenlandske studerende til at flytte til Gellerup-parken? **SIDE 6**

Ung forskersucces

En ung tværfaglig forskergruppe udvider bevidstheden om vores... bevidsthed. **SIDE 12**

For mange nordmænd på Psykologi

Studielederen vil have en kvote for, hvor mange udlændige der kan optages. **SIDE 3**

Kunstværk på rektorgangen

Monumentale mosaikbilleder af kunstneren Erik A. Frandsen th.) blev for nylig afsløret på Nordre Ringgade 1. **SIDE 5**

Vind de sidste fodboldbilletter

BAGSIDEN

Foto: Jesper Røis/AU-foto

”JEG SKAL HA’ DEN STORE!”

Der er masser af muligheder for at få stillet sulten på Aarhus Universitet. Men det er ingen guldgrube at drive kantine. *Campus* stiller skarpt på universitetets madtilbud. **SIDE 8-11**

Millionunderskud i Stakbogladsen

Tabte EU-udbud, faldende valutakurser og svigtende bogsalg til institutterne gav universitetets største boghandel et underskud på næsten 1,2 mio. i 2008. 2009 ser bedre ud, men situationen er alvorlig, erkender direktøren.

Af Kristian Serge Skov-Larsen
ksl@adm.au.dk

2008 var ikke et rart år at være boghandler på Aarhus Universitet.

Det viser det seneste regnskab fra Stakbogladsen, der under skiftende navne og ejere har solgt bøger til de århusianske studerende siden 1949 – og siden 1964 fra de store kælderlokaler i Studenternes Hus ud til den århusianske ringgade.

Næsten 1,2 mio. i minus var resultatet for året, der blandt andet bød på en indtjeningsnedgang på 900.000 kr. og over en halv mio. i

afskrivninger bl.a. på grund af de faldende engelske og amerikanske valutakurser, der gjorde allerede indkøbte bøger mindre værd.

Udbud fjernede omsætning
Stakbogladsens direktør, Jens Viltoft-Hansen, er også en af boghandlens to hovedaktionærer. Ifølge ham skyldes det dårlige 2008-regnskab især, at universitetets biblioteker og institutter har fået nye regler for bogkøb, hvor alt skal sendes i EU-udbud og ikke mere ”bare” kan købes gennem f.eks. Stakbogladsen eller andre faste samarbejdspartnere.

– Vi tabte et par licitationer om blandt andet bogsalg til Statsbiblioteket og en række hovedområder, og det betød ganske hurtigt et markant fald i omsætningen, og det kan man altså også tydeligt se på bundlinjen, forklarer han.

Har taget aktion

Ifølge regnskabet betød det store underskud, at de to aktionærer – den anden er advokat og AU-alumne Claus Søgaard-Christensen – i 2008 valgte at spytte yderligere 700.000 kr. i kassen via en kapitalforhøjelse for at få enderne til at mødes. Og det er ifølge Jens Viltoft-Hansen ikke en holdbar løsning.

– Vi har selvfølgelig allerede taget aktion på de dårlige tal fra sidste år, og derfor forventer vi heller ikke, at det i år kommer til at se lige så skidt ud. Men det er klart, at i takt med at universitetet i højere grad sender bogkøbet i udbud, kan en stor del af vores eksistensgrundlag risikere at forsvinde, og det skal vi gøre noget

ved, forklarer direktøren.

Forhandler med universitetet

Ifølge Jens Viltoft-Hansen forhandler Stakbogladsen i øjeblikket med universitetet om en mere permanent løsning på boghandlens udfordringer.

Hvad en sådan kunne være, vil han ikke rigtig ud med, mens forhandlingerne står på, men det kunne f.eks. være, at ejerskabet af bogudsalget igen overgår til en fond eller forening ved universitetet, som så kunne udnytte lokalerne til mere end bare bogudsalg – f.eks. cafe og merchandisesalg.

– Risikerer Stakbogladsen at gå konkurs?

– Vi er to aktionærer, som begge driver boghandel med hjertet. Men selv for entusiaster er et tab på en million ikke noget, man kan holde til på lang sigt. Og sådan set heller ikke på kort, siger han. ■

Læs mere om Stakbogladsen på side 7.

EU-millioner til ung Århusforsker

Materialefysikeren Jeppe Vang Lauritsen har modtaget en femårig bevilling på 7,8 millioner kr. fra Det Europæiske Forskningsråd. Med det beløb kan den 33-årige seniorforsker ved Interdisciplinært Nanoscience Center, iNANO, nu starte sin egen forskningsgruppe, hvor målet er at udvikle nye katalysatorer til produktion af kemikalier og energi, der bl.a. kan indfri kravene til en bæredygtig energiforsyning.

Drukhistorier viser, hvem du er

Drukhistorier handler om andet og mere end underholdning. De skaber en fortælling om, hvem du er, viser et nyt forskningsprojekt, som de to ph.d.-studerende Sébastien Tutenges fra Center for Rusmiddelforskning ved Aarhus Universitet og Morten Hulvej Rod fra Syddansk Universitet står bag.

– I mange tilfælde bruges drukhistorierne til at vise, hvor vild og hæmningsløs en person man er, siger Morten Hulvej Rod.

Læs mere på www.videnskab.dk

ASB synlig på nettet

I en ranking af universiteters aktivitet og synlighed på nettet har Handelshøjskolen, ved Aarhus Universitet (ASB) opnået en femteplads blandt 1500 business-skoler over hele verden. Rankingen er lavet af det spanskbaserede Webometrics for at understøtte brugen af Open Access og den fri adgang til videnskabelige publikationer. På universitetslisten indtager Aarhus Universitet en 218.-plads blandt 6000 universiteter. Læs på www.webometrics.info

Kvalitet og amslængde

LEDER

Søren Frandsen
prorektor

I skrivende stund tegner medierne et billede af hvordan medarbejdere i DMU er blevet presset af Miljøministeriet til at ændre en bedømmelse af skovenes tilstand i 2007. DMU har på ingen måde ændret på tal eller forskningsresultater, men desværre accepteret at stå som afsender af en indrapportering til EU, som indeholdt potentielt kontroversielle politiske prioriteringer. Det er en klar fejl for der har dermed ikke været en klar adskillelse mellem rådgivning og politik.

I det grundige analysearbejde, der tidligere er foretaget vedrørende den fremtidige myndighedsbetjening fra Aarhus Universitet har vi været meget opmærksom på denne problematik. Der skal være forskningsfrihed og klar armslængde mellem de forskningsresultater Aarhus Universitet sender til de ministerier, som bestiller en myndighedsopgave. Det er efterfølgende så op til det enkelte ministerium at uddrage en politisk udlægning af tallene.

Sagen bliver ikke mindre aktuell af Miljøministeriet i sommer meddelte, at man ønskede at udlicitere en del af de myndighedsopgaver, som DMU nu har kontrakt på. Der er tale om myndighedsopgaver for ca. 19 mio. kr. Ministeriet er naturligvis i deres gode ret til at undersøge om DMU er konkurrencedygtige hvad angår pris og kvalitet – så langt så godt!

Når Aarhus Universitet alligevel har klaget til Miljøministeriet over denne beslutning, så er det ikke fordi, vi er bange for konkurrence – tvært imod. Vi mener faktisk, at vi er de bedste til at levere forskningsbaseret myndighedsbetjening til de opgaver, som Miljøministeriet nu vil konkurrenceudsætte.

Problemet er at Miljøministeriet efter vores mening ikke lever op til de spilleregler for konkurrenceudsættelse, som tidligere blev aftalt mellem universiteterne og ministerierne. Aarhus Universitet har svaret Miljøministeriet, at man er indstillet på konkurrenceudsættelse af myndighedsopgaver, sådan som det fremgår af fusionsaftalerne, men at man forventer en fair konkurrence uanset om det er et universitet eller en virksomhed, som skal løse opgaven.

Aarhus universitet er lige nu i en konstruktiv dialog med Miljøministeriet om vilkår for det fremtidige samarbejde. Jeg tvivler dog på, om der ud fra et økonomisk og miljømæssigt synspunkt er vundet noget ved at sende den forskningsbaserede myndighedsbetjening i udbud. Det tegner til at blive en meget ressource tung opgave, som ikke forbedrer det færdige resultat – tvært imod er jeg overbevist om, at vi bl.a. spilder ressourcer mister faglig synergi til de øvrige forskningen på miljøområdet.

Foto: Jesper Rais/AU-foto

Åbning af Dansk Neurocenter

– Det er et af de mest fornuftige og fremadrettede initiativer i dansk forskning i mange år, lød det fra Peter Høngaard Andersen, forskningsdirektør i Lundbeck A/S, ved åbningen af Dansk Neuroforskningsscenter den 18. september. Centret er opstået i et samarbejde mellem Århus Universitets-hospital og Aarhus Universitet.

Også regionsformand Bent Hansen (bill.) var til stede for at klippe det symbolske røde bånd over, og han var lige så begejstret for det nye center, der skal samle forskere fra den biomedicinske og kliniske verden, for på den måde at skabe endnu flere resultater på hjerneforskningsområdet.

– Forskning er det vi skal måle os på – især i sundhedssystemet, sagde han og klippede båndet over til stor begejstring for det tæt pakkede auditorium.

KORT SAGT

”Jeg fandt ud af, at kvindernes vurdering ikke handlede så meget om maden. Det handlede om Claus Meyer som en lækker mand.

Lektor Karen Klitgaard Poulsen, Afdeling for Medievidenskab, om kvinder over 40, der flokkes om Claus Meyers madprogrammer, i *Berlingske Tidende*.

”Problemet er, at det er så utrolig meget lettere at måle, hvad du får ud af at gå på arbejde, end hvad du vinder ved at hænge ud med dine venner.

Professor Torben M. Andersen, Institut for Økonomi, om præsident Sarkozys forslag om at bruge lykke og bæredygtighed som mål for nationernes velstand i stedet for BNP, i *Information*.

Campus

Udgives af Aarhus Universitet. Campus udkommer hver 2. mandag i semester månederne.

Den nyeste udgave af Campus kan findes i standere overalt på universitetet.

Næste nummer udkommer 12. okt. Deadline for indlæg 5. okt. kl. 10.

Fredrik Nielsens Vej 5, bygning 1448
8000 Århus C
T: 8942 2334
E: campus@au.dk
W: www.au.dk/campus

Annoncer: dgmedia 7027 1155
Tryk: Hornslet Avistryk
ISSN: 1604-1607

Redaktionen

Hans H. Plauborg
Ansv. redaktør
T: 8942 2334 / M: 2899 2234
E: hph@adm.au.dk

Helge Hollesen
Journalist
T: 8942 2332 / M: 6020 2708
E: hho@adm.au.dk

Kristian Serge Skov-Larsen
Journalist
T: 8942 2480 / M: 2338 2221
E: kstl@adm.au.dk

Gitte Bindzus Foldager
Journalist
T: 8942 2335
E: gbk@adm.au.dk

Ida Hammerich Nielson
Journalist
T: 8942 1981 / M: 6020 2626
E: ihn@adm.au.dk

Louise Debois
Studentskribent
M: 3082 3007
E: ldn@adm.au.dk

Astrid Hellerup Madsen
Studentskribent
M: 2096 6855
E: ahm@adm.au.dk

Fotografer

Lars Kruse
Fotograf
T: 8942 2347
E: lk@adm.au.dk

Jesper Buch Rais
Fotografelev
T: 8942 2347
E: jbra@adm.au.dk

EDU Days 09

Repræsentanter fra 17 udenlandske universiteter stod klar på Aarhus Universitet til at besvare spørgsmål fra studerende, da EDU Danmark arrangerede EDU days 09.

– Det mest almindelige spørgsmål fra de danske studerende drejer sig om, hvilke fag de kan læse på vores universitet, fortæller Joanna Storti, International Development Manager på La Trobe University i Australien.

EDU Danmark er Danmarks førende organisation specialiseret i internationale studier.

Foto: Jesper Reiss/AU-foto

Århusforskere med gennemslagskraft

Forskere ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet publicerer meget, og deres videnskabelige artikler citeres markant mere end verdensgennemsnittet, viser en analyse fra det anerkendte bibliometri-center CWTS ved Leiden Universitet i Holland. Blandt de knap 400 mest betydningsfulde universiteter i verden ligger fakultetets biomedicinske forskning som nummer 75, klinisk medicin på en 79.-plads, mens forskning vedrørende folkesundhed placerer sig som nummer 107.

Psykologi vil **begrænse** adgang for udenlandske studerende

En norsk bacheloruddannelse i psykologi er rettet direkte mod kandidatuddannelsen i Århus. Her vil studielederen nu have en kvote for, hvor mange udlændinge der kan optages.

Af Helge Hollesen

hho@adm.au.dk

Flere og flere norske psykologistuderende vil have en dansk kandidatgrad i deres fag, og det får nu studielederne på de tre danske psykologiuddannelser til slå alarm.

– Hvis vi skal sikre kvaliteten af de psykologer, vi uddanner, er vi nødt til at optage færre udenlandske bachelorer, siger studieleder Preben Bertelsen. Han vil sammen med studielederne i København og Aalborg undersøge mulighederne for at

begrænse udenlandske studerendes adgang til de danske kandidatuddannelser i psykologi.

Måltrettet Århus

40 udenlandske studerende er i dette semester begyndt på kandidatuddannelsen ved Psykologisk Institut i Århus, heraf langt de fleste nordmænd. I alt var der ca. 130 ansøgere med udenlandsk bachelorbaggrund. Dertil kommer et stort norsk islæt blandt de 50 studerende, der søger optagelse til 1. februar næste år.

– Mange af ansøgningerne kommer fra Høgskolen i Lillehammer, som målrettet klæder deres bachelorer på til at tage en kandidatuddannelse i Århus, fordi Høgskolen ikke selv udbyder en sådan, fortæller Preben Bertelsen.

– Tidligere afviste vi en stor del af ansøgerne fra Lillehammer, fordi de manglede to-tre af de centrale fag på vores uddannelse, men nu opfylder de vores meritkrav, og så er vores politik, at de også skal optages, for-

klarer Preben Bertelsen og understreger, at instituttet intet har imod norske studerende.

– De er dygtige, og vi er glade for at have dem, men vi har et problem med uddannelseskapaleteten. I dag er der 30 studerende for hver underviser, men det burde være langt færre, siger studielederen.

Dansk professionsuddannelse

De danske psykologiuddannelser har hidtil veget uden om at indføre adgangsbegrænsning til kandidatuddannelserne, fordi den kunne ramme danske studerende. Men de har nu en lovsikret ret til en kandidatuddannelse, og det åbner mulighed for at begrænse optaget af udenlandske studerende. Preben Bertelsen sigter mod, at det årlige optag af udenlandske kandidatstuderende højst må svare til 10 procent af de studerende, der begynder

på bachelorstudiet. Ud fra årets optag vil det reducere antallet af udenlandske kandidatstuderende fra 40 til 20-25.

– Vil en adgangsbegrænsning ikke kollidere med Bologna-processen, der gør det muligt for studerende at tage en del af deres uddannelse ved et udenlandsk universitet?

– Jo, men man må skelne til ressourcerne på de konkrete uddannelser. Desuden er psykologi en professionsuddannelse rettet mod et bestemt sprogområde. Derfor skal den største del af vores kapacitet bruges på danske studerende uanset overordnede principper om studerendes fri bevægelighed.

– Og selvom vi mister taxameterpenge ved at sige nej til 20 studerende, er vi villige til det for at sikre kvaliteten i vores uddannelse, understreger studielederen. ■

” Hvis vi skal sikre kvaliteten af de psykologer, vi uddanner, er vi nødt til at optage færre udenlandske bachelorer.

Preben Bertelsen, studieleder

Tre år mere til rektor

Aarhus Universitets bestyrelse har valgt at forlænge rektor Lauritz B. Holm-Nielsens kontrakt, knap et år inden den udløb.

Af Kristian Serge Skov-Larsen

ksl@adm.au.dk

Som en vigtig del af universitetsloven fra 2003 ansætter universitetets bestyrelse en rektor og kan efter de første fem års kontrakt vælge at forlænge med yderligere tre år uden et nyt stillingsopslag. Det sidste prøvede bestyrelsen på Aarhus Universitet for første gang, da den tirsdag den 22. september valgte at forlænge kontrakten med den nuværende rektor Lauritz B. Holm-Nielsen for endnu en periode.

Punktet var på dagsordenen under

betegnelsen ”Rektoratet fremadrettet”, og der havde ikke op til forlængelsen været offentlighed om, at den skulle ske allerede nu – næsten et år inden kontrakten udløb. Det bekymrer dog ikke formanden for Aarhus Universitets bestyrelse, Jens Bigum.

Ønskede fred og ro

– Vi ville ikke have nogen diskussion om, om hvorvidt det blev eller ikke blev. Vi ville simpelthen have en afklaret situation og ville ikke spille tid på diskussion af en sag, som vi havde en klar holdning til i bestyrelsen, siger han.

Havde I overvejet at melde mere offentligt ud?

– Nej, det havde vi ikke. Vi har ønsket fred og ro til at arbejde os frem til en konklusion. På dette møde skulle vi samtidig træffe beslutningen om den fremtidige organisering i rektoratet, og så var det naturligt at diskutere og beslutte det hele samtidig.

Ansatte utilfredse med struktur

I foråret indsendte ansatte og studerende på mange af universitetets institutter og hovedområder høringsvar til den igangværende universitetsevaluering. I den del af evalueringerne, som kom fra hovedområder, der også før fusionerne var en del af Aarhus Universitet, bliver det i vidt omfang påpeget som problematisk, at universiteternes

ledelsesstruktur fra 2003 har været indrettet sådan, at rektoratet formelt kun er ansvarligt over for en bestyrelse med et flertal af eksterne, selvsupplerende repræsentanter.

Jens Bigum mener dog ikke, at en længere proces omkring forlængelsen af rektors ansættelse af den grund er hensigtsmæssig.

– Da Lauritz B. Holm-Nielsen i sin tid blev ansat, var det jo en langt mere omfattende proces. Der var rådgivningsudvalg og opslag, og dengang synes jeg, vi fik givet ham legitimiteten. Denne gang mener jeg bare, det ville have skabt usikkerhed om, hvorvidt vi ønskede en forlængelse eller ej.

Bestyrelsens ansvar

Kan det ikke forstærke de ansattes opfattelse af legitimitetsproblemer, at der ikke har været offentlighed og mulighed for debat?

– Vi har en god fornemmelse af, hvordan tingene opleves på universitetet. Det er jo ikke sådan, at vi lever

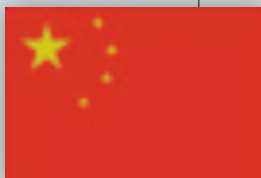
i en osteklokke. Jeg føler mig meget overbevist om, at universitetet værdsætter, at man ikke skulle have en lang periode med usikkerhed. Man skal også huske, at af de 11 medlemmer af bestyrelsen er 5 udpeget internt på universitetet, og beslutningen om at forlænge var helt enstemmig. Det er jo ikke et valg, men en bestyrelsesbeslutning. Og det må vi selvfølgelig også tage ansvaret for, siger Jens Bigum. ■

Foto: Lars Kruse/AU-foto

Universitetet i Kina en realitet

Aarhus Universitet tilslutter sig nu formelt partnerskabsaftalen om et dansk-kinesisk forsknings- og uddannelsescenter i Beijing. Sino-Danish Centre (SDC) er på flere måder et unikt projekt. Danmark bliver bl.a. det første land, hvor alle landets universiteter etablerer sig med et fælles universitetscenter i Kina. SDC etableres i partnerskab med Graduate University of Chinese Academy of Sciences (GUCAS).

Sander advarer mod skævvædt profil

Dansk forskning i humaniora, sundheds- og samfundsvidenskab får relativt flere penge end tilsvarende forskning i udlandet, viser et forskningsbarometer, som Videnskabsministeriet har udsendt. Derimod ligger bevillingerne til naturvidenskab 20 procent under gennemsnittet i OECD-landene. Videnskabsminister Helge Sander advarer mod den skæve danske forskningsprofil, som han mener bør gøre indtryk på universiteterne, når man drøfter de kommende års prioriteringer.

Foto: Jesper Røss/AU-foto

UDEBRA

Nulforskere var ikke en myte

Det er en myte, at der er mange nulforskere på universiteterne i dag. Men for ti år siden var der for mange af dem.

Nogenlunde sådan lyder konklusionen i FORSKERforums forskerundersøgelse 2009, hvor universitetsforskere selv har svaret på spørgsmålet om nulforskere.

40 procent svarer, at de er enige eller meget enige i udsagnet om, "at der for ti år siden var for mange nulforskere på universitetet". 24 procent er uenige i udsagnet.

I dag er det kun 20 procent, som oplever nulforskere blandt sine kolleger eller hos sig selv, og over 50 procent mener ikke, der er for mange nulforskere.

– Svarerne gør op med nulforskermyten. Jeg er slet ikke i tvivl om, at der er blevet færre, for der er meget mere fokus på det i dag, siger Niels Egelund fra DPU i en kommentar til undersøgelsen.

Forstyrrer mobiltelefoner undervisningen?

En ny engelsk undersøgelse fra Edge Hill University viser, at ringende mobiltelefoner, studerende, der snakker, og studerende, der kommer for sent, er de mest forstyrrende elementer i undervisningen – hvis man altså spørger underviserne.

95 procent af de adspurgte svarer, at de oplever de studerendes mobiltelefoner som et forstyrrende element. 63 procent har oplevet studerende, der falder i søvn i undervisningen, men det oplever de færreste dog som et forstyrrende element.

Blandt de studerende er der ikke enighed om, hvad der forstyrrer undervisningen. Hos studerende under 23 år er tendensen, at ringende mobiltelefoner ikke opleves forstyrrende. En studerende svarer bl.a., at mobiltelefoner er en del af hverdagen, og at universitetet bare må følge med tiden. Derimod oplever knap halvdelen af de studerende under 23, at ældre og mere modne studerende forstyrrer undervisningen med irrelevante spørgsmål og stor lyst til diskussion.

Studerende vil have **fair** handel

En gruppe studerende starter nu en kampagne for at få fairtradevarer i kantiner og til konferencer på universitetet.

Af Helge Hollesen

hho@adm.au.dk

Er du parat til at lægge en krone mere for en kop kaffe fra en plantage, hvor bonden har fået en højere pris for sine bønner?

Michael Hunnicke er ikke tvivl. Han tror, at mange på universitetet er med på at drikke kaffe med lidt bedre samvittighed. Sammen med andre studerende fra gruppen Fairtrade Aarhus Uni sætter han nu

gang i en række aktiviteter, som de håber kan føre til, at al den kaffe, der sælges og serveres på Aarhus Universitet, er fairtrade-kaffe.

– Erfaringen viser, at folk også køber den dyrere kaffe, siger Michael Hunnicke, der læser statskundskab.

Stadig Marsbar

Fairtrade Aarhus Uni går dog ikke kun efter, at universitetskaffen får fairtrade-mærket. Kantiner og automater skal også tilbyde te, sukker, chokolade og frugt med mærket. Men kun som en mulighed blandt andre.

– Fairtrade-chokolade er noget dyrere end almindelig chokolade, så selvfølgelig skal man stadig kunne få sin Marsbar, siger Michael Hunnicke.

Direktør Tom Ebbe Jakobsen fra Studenterhusfonden er meget positiv over for at indføre fairtradevarer i fondens kantiner.

– Jeg vil gerne tilbyde fairtrade-produkter, hvis vi kan have dem ved siden af det øvrige sortiment. Spørgsmålet er så, om kunderne vil betale, hvad de koster, siger han.

International bevægelse

Adgang til mindst fem fairtradevarer er en af de betingelser, AU skal opfylde for at kunne kalde sig et fairtrade-universitet. Ud over en formel beslutning om at ville have det prædikat i både ledelsen og Studenterrådet skal der også nedsættes en styregruppe, som bl.a. skal arbejde for stigende fairtrade-forbrug på universitetet. Årligt skal der desuden afvikles mindst to arrangementer med fokus på fairtrade eller retfærdig verdenshandel. Og ved de møder og konferencer, universitetets ledelse eller studenterrådet holder, skal der serveres fairtrade-mærket kaffe, te og sukker.

Kampagnen for et fairtrade-uni-

versitet er del af en international bevægelse. På Aarhus Universitet vil den bl.a. manifestere sig med en række debatcaféer og i slutnin-

”Jeg vil gerne tilbyde fairtradevarer. Spørgsmålet er så, om kunderne vil betale, hvad de koster.

Tom Ebbe Jakobsen, direktør for Studenterhusfonden

gen af oktober regner Fairtrade Aarhus Uni med at arrangere Fair-Fredagsbar sammen med nogle af de store fredagsbarer. ■

Facebookgruppe: Gør Aarhus Universitet til Fairtrade Uni
Se også www.fairtrade-mærket.dk

Foto: Erik Jakobsen

Foto-vinder

Vinderen af Aarhus Universitets fotokonkurrence og gavekortet på 6.000 kr. til en ny computer

er lidt rundt på gulvet. Erik Jakobsen læser nanoteknologi og betegner sig selv som en "ivrig

amatørfotograf".

– Det er superfedt med anerkendelsen og det, at nogen siger, at de kan lide mine billeder, siger vinderen, som selv har været tutor og skød billedet af den faldne pandabjørn i forbin-

delse med studiestarten i 2008.

Rasmus Stensgaard er informationsmedarbejder på Aarhus Universitet og var en af dommerne i konkurrencen. Han forklarer, at billedet af den faldne panda vandt, fordi det på en eller anden måde ikke var til at komme udenom.

– Hver gang vi diskuterede, blev vi ved med at vende tilbage til billedet, fordi det indfanger studiestarten på en rigtig sjov måde, selvom det måske er med en lidt skæv vinkel, siger han.

Det rullende universitet

Bestil en forsker eller en universitetsstuderende for en dag. Sådan lyder tilbuddet fra Det Humanistiske Fakultet og Det Naturvidenskabelige Fakultet, der i efteråret under overskriften "Det rullende universitet" tilbyder at tage rundt på de danske gymnasier og undervise.

– Flere af vores studerende har en interesse i at blive gymnasielærere, så det er også en mulighed for dem at øve sig i at henvende sig til en gymnasieklasse, siger fuldmægtig Jesper Sølund Hansen fra Det Humanistiske Fakultetssekretariat.

Forskningens YouTube

I begyndelsen af oktober 2009 relancerer ASB Media og ASB Bibliotek den nye medieportal ASBCast.

Der er tale om en slags forskningens YouTube – men med seriøst og relevant indhold, der ikke drukner i musik- og hjemmevideo.

– Vores formål er formidle ASBs forskning på en ny måde, så den kommer til at skabe værdi i samfund og virksomheder, siger afdelingsleder Signe Hvid Maribo.

Foto: Jesper Raab/AU-foto

Ny kunst

"Din kunst inspirerer os alle og får arbejdsglæden til at vokse"

Sådan lød ordene fra rektor Lauritz B. Holm-Nielsen, før nobelprismodtager Jens Christian Skou afslørede Erik A. Frandsens nye udsmykning af indgangspartiet i Nordre Ringgade 1.

– Motivet er fra New York, og personerne på billedet er min kone og søn, fortæller Erik A. Frandsen.

Det store mosaikbillede er blot en del af den nye udsmykning af bygningen på Nordre Ringgade 1. Mødelokalet rummer store stålplader med indgraverede blomster, og på gangene findes en række oliemalerier og et portræt af Jens Christian Skou.

– Jeg er meget tilfreds med samarbejdet og udsmykningen på Aarhus Universitet. Jeg har fået helt frie hænder, og det er en gave som kunstner, siger Erik A. Frandsen, der håber, at værkerne fremover vil inspirere rigtig mange medarbejdere på universitetet.

Udsmykningen er muliggjort ved hjælp af en donation fra Ny Carlsbergfondet med tilskud fra Aarhus Universitets Jubilæumsfond. /ihn

Madordning til AU-ansatte på vej

Den længe omtalte madordning for AU-ansatte er nu ved at blive til virkelighed. Lektor tvivler på, om ordningen har den store effekt i forhold til ligestillingen.

Af Ida Hammerich Nielson

ihn@adm.au.dk

Det kan være svært at gøre karriere som forsker, når man efter arbejde både skal nå at hente børn og lave mad. Især for kvinder. Det er tanken bag et ligestillingsinitiativ på Aarhus Universitet – en madordning, som

tilbyder AU-ansatte aftensmad ud af huset. Ideen om madordningen er ikke ny, og direktør for Studenterhusfonden Tom Ebbe Jakobsen kan endnu ikke fortælle, hvornår ordningen helt præcist træder i kraft.

– Jeg tør ikke på nuværende tidspunkt give en bestemt dato for start, men vi forventer at have alt på skin-

ner umiddelbart efter efterårsferien. Vores største udfordring har været at få lavet en ny hjemmeside, hvor man kan bestille maden, for vi skal hele tiden passe på, at opgaven ikke bliver for dyr og besværlig at administrere. Hjemmesiden er færdig og burde være i søen ved udgivelsen af denne artikel, oplyser Tom Ebbe Jakobsen og tilføjer, at ordningens start vil blive annonceret via rektoratets nyhedsbrev.

Ingen stor effekt for ligestillingen

Helle Prætorius er lektor ved Insti-

tut for Fysiologi og Biofysik og aktiv i fraU – et netværk for kvindelige videnskabelige medarbejdere ved Aarhus Universitet. Hun understreger, at madordningen kan lette livet for mange småbørnsfamilier og på den måde også lette generationsskiftet på universitetet. Hun ser dog ikke selv madordningen som et væsentligt ligestillingsinitiativ.

– Kvinderne tager sig ofte mere af børnene. Og det skal ikke være universitetets opgave at "lappe" for den diskussion, man burde tage derhjemme om, hvordan man fordeler opgaverne omkring f.eks. madlavning. Universitetet skal ikke være reservemor, siger Helle Prætorius og fremhæver i stedet kvindelige forskere som rollemodeller og flere kvinder i råd og nævn som vigtige ligestillingsinitiativer.

Stakladen lavede i foråret en prøveproduktion på madordningen, som de delte gratis ud til kunder i Stakladen. Tilbagemeldingerne var,

at maden var velsmagende, fortæller Tom Ebbe Jakobsen. ■

MADORDNINGEN

Madordningen kommer til at fungere således, at man går ind på www.studenterhusfonden.dk og bestiller mad til de dage, man ønsker. Der er en fast ret til de enkelte dage, og p.t. er sortimentet på ca. 10 retter.

Maden er frossen og skal hentes i kantinen – i første omgang bliver det et tilbud i Studenterhusfondens store kantiner. Medarbejderne får efterfølgende en faktura for hele månedens køb. Maden er almindelig hverdagsmad som f.eks. boller i karry, lasagne og hakkebøf. Prisen pr. portion forventes fastsat til kr. 45,00.

Fotos: Jesper Rønde/Alu-foto

Har mistet alt. De fire studerende, som blev ofre for et yderst groft indbrud har mistet alle deres værdifulde ejendele.

kostet os absolut alle vores penge, var det desværre ikke en mulighed, siger Kurt Windich.

Politiet: Ingen grund til nervøsitet

Hos nærpoltiet i Gellerup forstår vicepolitikommisær Klaus Aalestrup godt, hvis de udenlandske studerende føler sig utrygge efter de to indbrud og de efterfølgende henvendelser fra tyvene. Vicepolitikommisæren er ked af, hvis de unge ikke føler, at politiet har taget deres henvendelse seriøst, for det gør man ifølge Klaus Aalestrup altid, selvom det kan være vanskeligt at opklare indbrud uden håndfaste spor.

– Selvfølgelig lyder det utrolig frækt, at røverne tilbyder, at de studerende kan købe deres ting tilbage. Vi kender desværre til tidligere episoder med lignende fremgangsmåder, hvor f.eks. computere er blevet stjålet fra parkerede biler, og ejeren bagefter er blevet kontaktet, men vi har aldrig før hørt om, at tyve er løbet med indholdet af en hel lejlighed

”Jeg synes ikke, at universitetet kan være bekendt at råde studerende til at flytte i Gellerupparken, når man kan blive udsat for indbrud på den måde.

Kurt Windich, udenlandsk studerende

og har krævet løsesum.

Ifølge Klaus Aalestrup behøver man hverken være nervøs over at gå på gaden i Gellerup eller have en lejlighed i bebyggelsen.

– Vi har næsten ingen voldsepisoder, og faktisk mener jeg ikke, at der er større risiko ved at have en lejlighed i Gellerup end i tilsvarende boligområder, siger vicepolitikommisæren.

Værre end São Paulo

Vicepolitikommisærens forsikringer gør ikke den studerende Kurt Windich mere positiv efter hans første oplevelser med Gellerupparken.

– Indbruddene blev begået så åbenlyst ved højlys dag, at nogle mennesker lige omkring os må have fortalt, hvornår vi ikke var hjemme. Derfor føler vi os virkelig utrygge ved at bo i området, og det har været en utrolig dårlig oplevelse at komme til Danmark, siger han.

Kurt Windichs hjemby São Paulo i Brasilien har i mange år kæmpet med at få en voldsom og omfattende kriminalitet under kontrol. Men han har aldrig oplevet samme mangel på respekt over for ordensmagten i Brasilien.

– Jeg synes ikke, at nogen kan være bekendt at råde studerende til at flytte i Gellerupparken, når man kan blive udsat for indbrud på den måde, siger han. ■

Dårlig studiestart i GELLERUP

To grove indbrud i to lejligheder på en uge i Gellerupparken. En gruppe udenlandske studerende har fået en hård start på studietiden i Danmark.

Af Kristian Serge Skov Larsen
og Gitte Bindzus Foldager

ksl@adm.au.dk / gbk@adm.au.dk

Den brasilianske studerende Kurt Windich har mistet alt, hvad han havde med til Danmark.

– De har taget mit tøj, mine penge, min computer, ja, selv min kuffert. Og fordi jeg ikke havde nået at få et dansk CPR-nummer, så havde jeg ingen forsikring. Lige nu er jeg ved at finde ud af, hvordan jeg kan få det til at hænge sammen økonomisk, for jeg vil gerne blive her, men jeg er ærligt talt temmelig modløs, siger han.

Tyvene ringede på bagefter

Sammen med 11 andre udenlandske studerende var han, som beskrevet i sidste nummer af *Campus*, flyttet ind i en af tre store lejligheder i Gellerupparken for at få tag over hovedet, mens han læser på en kandidatuddannelse på Handelshøjskolen, Aarhus Universitet (ASB).

Men hvad der i første omgang virkede som en rigtig god ide, har forvandlet sig til et mareridt, da to af lejlighederne med en uges mellemrum havde besøg af indbrudstyve.

Ved det sidste indbrud, hvor den ramte lejlighed næsten bogstaveligt talt blev fuldstændigt tømt, havde tyvene tilmed nerver nok til at ringe på dørtelefonen, fem minutter efter at politiet var kørt, for at tilbyde de studerende at købe deres stjålne ting tilbage mod et anseeligt pengebeløb – et tilbud, de studerende

måtte sige nej til.

– Vi er dybt chokerede over deres frækhed, og vi er rystede over, at politiet ikke kan gøre mere. Da vi anmeldte det, var betjentene flinke og rare, men de sagde samtidig ligeud, at de ikke kunne gøre noget, medmindre vi kendte navnene på dem, der havde begået indbruddet eller havde nogle andre konkrete spor. Det virker temmelig mærkeligt, siger Kurt Windich.

ASB: Horribel boligsituation

Inden ankomsten til Danmark havde de studerende fået anbefalet at gå sammen om at leje nogle lejligheder i Gellerupparken, da ingen af dem havde fået tilbudt et kollegieværelse.

Anbefalingen kom fra Jane Midtgård Madsen, der er projektleder på Handelshøjskolens nye projekt om at fastholde de udenlandske studerende i Danmark efter endt studium.

Hun havde set, at kollegiekontoret havde skrevet på sin hjemmeside, at Brabrand Boligforening – der ejer Gellerupparken – havde ledige lejligheder, så de oplysninger videregav hun til de studerende.

– Jeg tænkte, at når boligerne står på hjemmesiden, måtte det vel være o.k. Jeg var slet ikke klar over, at man kunne risikere den slags indbrud, men desværre er den århusianske boligsituation i øjeblikket så horribel, at der for nogle studerende ikke vil være andre muligheder end at flytte i f.eks. Gellerupparken, forklarer Jane Midtgård Madsen og fremhæver i samme åndedrag vigtigheden af altid at have en dækkende forsikring.

Hun er rystet over historien og mener, at boligforeningen måske kunne have nævnt den øgede risiko for indbrud, da hun henvendte sig om lejlighederne – især fordi kriminalstatistikkerne viser, at indbruddet hos de studerende ikke er enestående: I alt har Gellerupparken haft 71 anmeldelser om alle typer af indbrud, f.eks. også i kælderrum, i første halvår af 2009, og det er et godt stykke over gennemsnittet for andre boligområder i Århus. Der findes ikke en statistik med tal på lejlighedsindbrud i Gellerupparken alene, men i postnummeret 8220, som Gellerup ligger i, har der været 38 indbrud i beboelse i etageejendomme i samme periode.

De ledige boliger er i Gellerup

International chef på Aarhus Universitet Kristian Thorn er rystet over især indbrudstyvenes efterfølgende afpresningsforsøg.

– Vi vil fremover gerne hjælpe alle udenlandske studerende med at finde en bolig. Vi kan ikke lave en boliggaranti, men vi vil have en boligservice, hvor vi kan hjælpe dem med at søge efter bolig – også på det private marked. Problemet er selvfølgelig, at der, hvor der især er ledige boliger, er i Gellerup, siger han.

Kurt Windich forklarer, at Brabrand Boligforening faktisk har været meget imødekommende efter indbruddet. Boligforeningen har givet de 12 studerende mulighed for at komme ud af kontrakten med kun en måneds opsigelse i stedet for de sædvanlige to, fordi boligforeningen mente, at de studerende skulle have samme vilkår som beboerne på det nærliggende Hejredalskollegium. Og boligforeningen tilbød også, at de studerende med det samme kunne flytte fra den udsatte stuelejlighed til et andet sted i Gellerupparken.

– Men så skulle vi en kort periode lægge ud for dobbelt depositum, og da indbruddet har

Stakbogladens store planer

Stakbogladens leder mener, at universitetet har brug for én stor boghandel. Men de fagspecifikke bogformidlinger er nødvendige for at holde prisen på bøger nede, siger formanden for Politologisk Bogformidling.

Af Astrid Hellerup Madsen

adm@ahm.au.dk

Ud over Stakbogladen har Aarhus Universitet seks forskellige bogformidlinger, bl.a. på Handelshøjskolen og Politologisk Bogformidling på Statskundskab.

– Dem kan vi ikke konkurrere imod. Ingen af dem betaler husleje til universitetet, så de kan drive deres butikker uden lokaleomkostninger. Det kan vi ikke, så det skævvrider

konkurrencen, siger Jens Viltoft-Hansen, leder af Stakbogladen.

Stakbogladen er et privat foretagende, mens de andre boghandler tilknyttet Aarhus Universitet enten er ejet af erhvervsfonde eller er stiftet som foreninger. Og det fritager dem for husleje.

– Der er ikke behov for så mange forskellige steder, der sælger bøger til de studerende. Vi er alle sammen kun distributører af bøgerne, så prisforskellene er marginale, siger han.

Universitetsbutik på tegnebrættet

Derfor skal bogformidlinger og boghandler på universitetet samles i én stor universitetsbutik, som Jens Viltoft-Hansen kalder det.

Idéen er stadig på tegnebrættet, men Jens Viltoft-Hansen ser mange muligheder i projektet, der også kunne rumme kollegiehenvisning, informationskontor, printfaciliteter, forskellige foredrag, salg af merchandise, billige studieforsikringer og måske en café. Alt sammen noget, der vil være til fordel for de studerende.

Men den idé er formanden for Politologisk Bogformidling på Statskundskab, Sanne Severinsen, ikke med på.

– Til forskel fra Stakbogladen er vi ikke ude på at tjene penge på vores bogsalg. De har en ejerstruktur, der kræver, at de skal skabe profit. Vi er en forening drevet af frivillige, så vi kan holde vores priser på et ret lavt niveau. Vi startede, fordi der var et behov for billigere bøger end dem, de studerende kunne købe i boghandlen. Og det behov er der stadig. Det er ikke konkurrenceforvridende, at vi vil holde priserne nede.

Politologer takker nej

Sanne Severinsen fortæller, at de i sidste semester fik en henvendelse fra Stakbogladen og Jens Viltoft-Hansen om at lave en samlet bogformidling. Men politologerne takkede nej. Og Sanne Severinsen mener, det er den generelle holdning hos bogformidlingerne.

– For at overleve søger Stakbogladen andre veje, og det er fint nok. Men vi kører en vel-fungerende forening, der ikke er nogen grund til at nedlægge, siger hun.

De fagspecifikke bogformidlinger er nødvendige, fordi de kan tilbyde de studerende noget andet, end Stakbogladen kan. Politologisk Bogformidling er involveret i mange aktiviteter på Statskundskab og yder bl.a. økono-

misk støtte til fakultetsbladet *Kandestøberen*.

– Jeg har svært ved at se, hvordan en universitetsbutik skal kunne gøre det lige så billigt,

” Vi startede, fordi der var et behov for billigere bøger end dem, de studerende kunne købe i boghandlen. Og det behov er der stadig.

Sanne Severinsen,
formand for Politologisk Bogformidling

som vi kan i dag, siger Sanne Severinsen og påpeger igen, at de er en non-profit organisation.

Politologisk Bogformidling har opbakning fra instituttet og regner derfor med at fortsætte i mange år frem over. På trods af bogformidlingernes forbehold tror Jens Viltoft-Hansen stadig på projektet.

– Tingene skal nok falde på plads på den ene eller anden måde. I sidste ende har vi jo det samme mål: at tilbyde de studerende så billige bøger og undervisningsmaterialer som muligt. ■

Gratis fadøl sætter gang i udsalget

Gulve, der er klæbrige af spildt øl, og terningespil om bøgerne. Stakbogladen går utraditionelle veje for at trække kunderne til.

Af Astrid Hellerup Madsen

ahm@adm.au.dk

Medierne er fulde af snak om det pressede danske bogmarked. En overgang så det ud til, at Dan Browns nyeste føljeton til bestselleren *Da Vinci Mysteriet* ikke kunne købes i Bog & Idé-butikkerne. Det var kædens reaktion mod, at supermarkeder sælger den længe ventede bog så billigt.

– Vi er i en presset situation. Boghandlerne

er kun distributører af bøgerne, og forlagene prøver at styre så meget som muligt. Og der er altid konkurrenter, der kommer med et vanvittigt tilbud som med den nyeste bog af Dan Brown, siger Jens Viltoft-Hansen, der er leder af Stakbogladen.

– Med internetboghandlerne er konkurrenten kun et klik væk. Så for at skille os ud fra dem, vi konkurrerer imod, må vi gøre noget andet. En gang om året holder vi udsalg, men

det er der jo så mange, der gør, så vi fandt på en ny måde at trække kunderne til. Konceptet er enkelt: billige bøger og gratis fadøl, siger han.

Udsalget kan f.eks. foregå på den måde, at man kan raffe om bøgernes pris og betale det, øjnene viser.

Jens Viltoft-Hansen har også stor respekt for bl.a. Politologisk Bogformidlings måde at kombinere det sociale aspekt til bogsalg. Foreningen reklamerer således med gratis kaffe til besøgende eller en hyggesnak i so-fahjørnet. Og der er ligefrem venteliste på at blive frivillig i butikken.

– Vi bliver også nødt til at krydre priserne med noget andet. Folk kommer kun ind i Stakbogladen, hvis de har et ærinde her, siger han.

Langt til papirløst samfund

Jens Viltoft-Hansen er dog ikke urolig for den trykte bogs fremtid. Han mener, at bogen som medie er unik.

– Langt de fleste lærebøger findes som e-bøger efterhånden. Men så længe, systemet ikke er bedre, vil folk holde fast i papirformen, mener han.

Det, der for alvor mangler, er en måde, så man nemt kan overstrege og skrive i marginen på teksterne. Og læseren har nærmest brug for flere computerskærme for at kunne se flere tekster ad gangen. At det papirløse samfund ikke venter lige rundt om hjørnet, kan også aflæses i, at mange studerende stadig foretrækker de gammeldags trykte kompendier frem for de elektroniske.

– Fra de institutter, der er gået over til elektroniske kompendier, kommer de studerende nu selv ind og bestiller kompendierne, siger Jens Viltoft-Hansen.

Han mener også, at Stakbogladen kan tilbyde noget, som en virtuel boghandel ikke kan.

– Vi giver de studerende en bedre service

efterfølgende. Bøger kan nemt byttes. Og hvis det ikke er den rigtige udgave, den studerende har fået, skaffer vi en ny, lyder det fra Stakbogladens leder. ■

Foto: Lars Kruse/AU-fo

BOGHANDLERE OG BOGFORMIDLINGER PÅ AU

Jura: www.juridisk-bogformidling.dk

Økonomi og historie: www.bogformidling.dk

Statskundskab: www.pol-bog.dk

Handelshøjskolen: www.hvbog.dk

Tandlægeskolen: www.odontbog-aarhus.dk

Medicinerladen: www.medicinerladen.dk

Stakbogladen: www.stakbogladen.dk

Én gang om året er der billige bøger og gratis fadøl i Stakbogladen. Lederen Jens Viltoft-Hansen vil gerne have flere sociale aspekter ind i sin butik.

Foto: Jesper Raas/AU-foto

Kemisk Kantine har ikke bare "dagens ret", men flere varme og ofte anderledes retter. Ifølge kantineforstanderen skyldes det at man gerne vil differentiere sig på udbuddet frem for kun på prisen.

gourmetrestauranten Malling og Schmidt, så jeg kunne lære nye teknikker af dem, fortæller hun og forklarer, at hun ikke vil konkurrere på prisen på en sodavand.

– En cola er en cola, og så må den koste det samme her, som den gør i de større kantiner,

VIDSTE DU ...

at i Matematisk Kantine lavede de for 20 år siden 120 kg leverpostej om ugen – og det gør de stadig. Efterspørgslen på frikadeller har heller ikke ændret sig. Der bliver lavet 35 kg frikadellefars om dagen.

selv om de får en større mængderabat, end jeg gør. Men en sandwich er ikke nødvendigvis bare en sandwich, så der prøver vi at være anderledes.

Arrangementer årsag til overlevelse
De mange anderledes retter og ny inspiration har betydet, at kantinen nu får flere henvendelser om arrangementer, og senest har den stået for maden til årsfesten i Aulaen.

– Og netop arrangementerne betyder ifølge forstanderen, at priserne i kantinen kan holdes nede på et rimeligt niveau. Det er Tom Ebbe Jakobsen enig i.

– Uden arrangementer kan kantinerne ikke løbe rundt. Så simpelt er det.

På trods af at arrangementer kan presse kantinepriserne i bund, er der dog stadig mange, som mener, at priserne i kantinerne er for høje, og at det måske skyldes manglende konkurrence kantinerne imellem.

Ifølge Tom Ebbe Jakobsen skyldes det dog især lønninger til personale.

– Når folk sammenligner vores priser med de priser, som de møder i kantiner på private arbejdspladser, er prisen for dagens ret ofte lavere i den private kantine. Men de kantiner har imidlertid kun udgifter til mad, fordi virksomheden betaler lønnen til kantinepersonalet. Sådan er det ikke hos os, hvor 52 procent af omsætningen går til løn, forklarer han.

Tusindvis af tallerkner forsvinder
Ud over lønomkostninger bruger kantinerne også mange penge på nyt service, da de hvert år mister tusindvis af knive, gafler, tallerkner og fade.

Hos Studenterhusfonden har man alene i år brugt 165.000 kr. på nyt service, og i Matematisk Kantine brugte Jørgen Bæk sidste år 55.000 kr. på nyt service.

– De penge betyder, at priserne på mad må hæves, og det er da ærgerligt, siger Jørgen Bæk, og Tom Ebbe Jakobsen supplerer:

– Lønninger og omkostninger til nyt service koster alt sammen, og det er ikke, fordi vi har et stort overskud. Man skal ikke have ondt af os, for vi kan rigtig godt lide at drive kantiner her på stedet, men man er nødt til at forstå, hvorfor vi har de priser, som vi har. ■

VIDSTE DU ...

at kantinen på Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet i Foulum netop har været vært for en cowboyfest for de ansatte, hvor me-nuen stod på helstegt pattegris?

Ingen guldgrube at drive uni-kantiner

Den 1. maj blev Samfundsfagenes Kantine overtaget af Studenterhusfonden på grund af dårlig økonomi. Kantinedrift på et universitet er ikke let, når folk vil have god mad, men ikke altid vil betale, hvad det koster.

Af Gitte Bindzus Foldager
gbk@adm.au.dk

Med underskud de seneste år og et underskud på næsten 50.000 kr. om måneden i løbet af foråret kunne det ikke længere hænge sammen for Samfundsfagenes Kantine.

Studenterforeningerne på fakultetet, som drev kantinen, kastede derfor håndklædet i ringen, og i samråd med dekanen endte kanten med at blive overtaget af Studenterhusfonden lige inden sommerferien i år.

Overtagelsen har bl.a. resulteret i højere priser på enkelte varer, hvilket overraskede studerende og medarbejdere efter ferien.

– Kantinen havde kørt med underskud i tre år, og det skyldtes især, at priserne ikke var blevet reguleret. Men efterfølgende har jeg besluttet bl.a. at lave en rabatordning på dagens

ret, så der ikke kommer en så stor prisstigning lige med det samme, forklarer Tom Ebbe Jakobsen, direktør i Studenterhusfonden.

Ingen stordrift
Kristoffer Hedemand, der var formand for Samfundsfagenes Kantine inden overtagelsen, mener også, at Studenterhusfondens overtagelse var den rigtige løsning. Den gamle kantine kunne på ingen måde oparbejde de stordriftsfordele, som Studenterhusfonden har, når der skal laves mad, købes ind og køres en administration.

– Det er svært at drive kantine her på stedet, fordi de studerende vil have det så billigt som muligt, mens lønninger og produktionen er dyr. Samtidig havde vores kantine et lille køkken, og når den skulle servicere så mange, var vi nødt til at købe halvfabrikata ind frem

for at lave det selv, og det koster, forklarer Kristoffer Hedemand, der selv læser jura.

Også andre i økonomiske vanskeligheder
Samfundsfagenes Kantine er ikke den første kantine, der må give op. En række kantiner er gennem årene gået konkurs eller blevet overtaget af andre.

– Det er ikke en guldgrube at drive kantine her på stedet, men vi klarer den, fortæller Jørgen Bæk, bestyrer af Matematisk Kantine.

Han forklarer, at der er flere parametre, som f.eks. åbningstider, salgspriser og vareudbud, som han kan skrue på for at undgå underskud, og det er indtil videre lykkedes.

Sammen med Kemisk Kantine er Matematisk Kantine den eneste kantine på universitetets campus i Århus C, som ikke hører under Studenterhusfonden.

I Kemisk Kantine har man også overskud, og ifølge kantineforstander Eva Sillesen skyldes det, at kantinen differentierer sig fra de andre ved at have et anderledes udbud af mad.

Det har bl.a. resulteret i, at kunderne har kunnet finde kaviar med hvid chokoladecreme og vaniljebagte tomater i buffeten. Sidstnævnte er sket i samarbejde med kemiprofessor Karl Anker Jørgensen, der ved noget om gastronomiske molekyler.

– Vi vil gerne eksperimentere mere og tilbyde nogle anderledes retter. Af samme grund bruger jeg en masse tid på at få ny inspiration og forrige sommer arbejdede jeg frivilligt i

* Med rabatkort (som koster 20 kr.) gives 10 % rabat på alt
**Uden sammenligning af størrelsen
***Med klippekort koster kaffe 3,75 kr.

Kantinepriser

	Studenterhusfonden	Kemisk Kantine	Matematisk Kantine*
Et stykke kage**	10 kr.	9 kr.	10 kr.
½ l sodavand	17 kr.	16 kr.	16 kr.
Nutella (i brik)	6 kr.	4,50 kr.	5 kr.
En bolle	8 kr.	7 kr.	7 kr.
Alm. kaffe i krus	5 kr.***	6 kr.	6 kr.

Kantinen er et vigtigt grænseland

Måltidet er det mest grundlæggende fællesskabsmønster i samfundet, og kantinen er en naturlig ramme om det fællesskab, mener historikeren Niels Kayser Nielsen. Han beklager, at færre og færre ansatte spiser frokost sammen.

Af Louise Debois

ldn@adm.au.dk

Mange af os bruger den hver dag, kantinen. Eller også passerer vi helt sikkert forbi den og kan gennem de store panoramavinduer betragte, hvordan studerende og ansatte er i færd med at fordøje salaten, rugbrødsmeden og sandwichen, der skylles ned med kaffe, vand og dagens begivenheder. Og selvom det virker trivielt og meget dagligdags, er det, der foregår bag ruderne, noget af det mest grundlæggende og essentielle i vores samfund.

– Måltidet er situationsskabende og relationelt og et af de mest grundlæggende fællesskabsmønstre i samfundet. Når vi spiser sammen, bekræfter vi simpelthen hinanden i, at vi indgår i et fællesskab. Vi har brug for at mødes om maden, og derfor er kantinen en central del af enhver arbejdsplads, siger lektor på Historie Niels Kayser Nielsen, der bl.a. forsker i madkultur.

Et udstillings- og frirum

Lektor i antropologi Mads Daugbjerg mener, at kantinen er en vigtig instans på universitetet.

– Der foregår alskens socialt liv i kantinerne på universitetet, og det er i høj grad her, de studerende dyrker og udlever deres universitetsidentitet. Det er et frirum, men også et rum, hvor man bliver set, og i den forstand et udstillingsvindue, siger han.

Også Niels Kayser Nielsen mener, at kanti-

nen på samme tid er et udstillings- og frirum.

– Man skal holde sig for øje, at kantinen er et offentligt sted, hvor der bliver lagt mærke til, hvad man spiser og drikker. Men det opfattes af mange som et frirum, fordi det er et rum, hvor man kan tillade sig ikke kun at snakke fagligt, og det gælder både studerende og ansatte, siger han.

Men har kantinerne på universitetet så primært en social funktion? Nej, mener Niels Kayser Nielsen, for man kan ikke skille det sociale fra det faglige.

” *Kantinen spiller en stor faglig rolle hos os.*

Søren Keiding, professor

– Kantinen er et sted, hvor man springer ud og ind af den faglige og private sfære, og kantinen er i den forstand et grænseland. Den har hverken en primær social eller faglig funktion, men er en hybrid mellem det faglige og sociale, siger han.

Kantinen er central for det faglige miljø

Netop denne hybridfunktion er særdeles vigtig i et akademisk miljø og en katalysator for undervisningen og forskningen, mener professor i kemi Søren Keiding, fordi det at have et fælles rum betyder meget for samarbejdet i og på tværs af forskergrupper.

– Forskergrupperne hos os mødes ofte i Ke-

disk Kantine og drikker formiddagskaffe og spiser frokost, siger han.

Og Søren Keiding mener, at der er kommet rigtig mange gode, faglige diskussioner på banen over kaffen og formiddagskanelsneglen.

– Det er ofte i kantinen, vi får diskuteret faglige emner, samtidig med at det foregår i en afslappet atmosfære på tværs af studerende og undervisere. Så kantinen spiller en stor faglig rolle hos os, konstaterer han.

Også på Historie prioriterer de ansatte at drikke formiddagskaffe sammen, og her bliver der både snakket strikkeopskrifter og kommenteret på dagens avis.

– Her er det faglige ikke i fast form, men fagligheden er i høj grad til stede, siger Niels Kayser Nielsen.

Færre spiser sammen

Lektor i filosofi Steen Brock, der sammen med Niels Kayser Nielsen har forsket i madkultur, mener, at danske universiteter ikke prioriterer frokostmåltidet i nær samme grad, som det ofte er tilfældet i udlandet, hvor forskere gerne bruger halvanden time på en god frokost.

– Og det handler ikke om øl og snaps. Slet ikke. Det handler om at skabe seriøse og professionelle rammer, fordi det vil give et større fagligt udbytte, siger han.

Ifølge Niels Kayser Nielsen er der gennem de sidste 10 år generelt blevet længere og længere mellem hyggesnakken blandt de ansatte i Aarhus Universitets kantiner.

– Tendensen er klart gået i retning af, at færre og færre spiser frokost sammen. Det hænger sammen med det stigende arbejdstempo på universitetet. Det er beklageligt, fordi måltidet er fællesskabsforankrende, og derfor går det både ud over det faglige og sociale, siger han. ■

VIDSTE DU ...

at personalet i caféen på Handelshøjskolen planlægger at skrive en sang om kantinen i anledning af dens 20-års jubilæum?

Foto: Søren Kjeldgaard/AU-foto

Kantinesamvær: Hvis der er én ting, som kan trække gæster til, er det Statsbibliotekets kantines årlige sønderjyske kagebord, hvor man kan fylde en tallerken med kage for 20 kr.

Det sunde alternativ

Butterbeans og blandet salat tager konkurrencen op med bøffer og bådkartofler. AU-HIH's kantine tilbyder en ny sund "hjertermenu" som supplement til dagens ret.

Af Kristian Serge Skov-Larsen

ksl@adm.au.dk

I den sidste halvanden måned har studerende på Handels- og IngeniørHøjskolen i Herning (AU-HIH) haft et nyt og sundere alternativ til den almindelige dagens ret i kantinen. Den daglige såkaldte "hjertermenu" har fedtfattige retter, flere grøntsager og er nogle dage

helt vegetarisk, forklarer kantineleder Niels Starcke.

– Vi prøver at lave sund mad i alle vores retter, men selvom vi steger i ovnen, bruger magert kød og passer på med olien, er der en grænse for, hvor sundt man kan lave bøf med bådkartofler. Derfor ville vi gerne lave et nyt tilbud til dem, der gerne vil have helt lav fedtprocent og mange grøntsager i deres frokost, siger han.

4 ud af 10 er sunde

I øjeblikket er 4 ud af 10 solgte dagens retter i kantinen af den nye sundere slags, men kantinens kok Preben Sørensen forklarer, at efterspørgslen varierer meget fra dag til dag alt efter hvad der er på menuen.

– På torsdag er den sunde ret mexicanske pandekager, og så vil ni ud af ti købe den sunde version af dagens ret. Andre dage sælger det sunde ikke så godt, og det viser vel, at maden godt nok skal være sund, men den skal

også være noget, de studerende kan lide, siger kokken.

Kantinen har to udsalgssteder på campusområdet i Herning. I det ene udsalgssted handler flest studerende, mens det andet også har små erhvervsdrivende fra det nærliggende Innovatorium Herning

som kunder – det betyder, at kunderne der både er ældre, og at der er flere kvinder iblandt. Det kan mærkes på den sunde omsætning.

– Det med sundhed er nok noget, man lærer, når man bliver ældre og klogere, og det er også i orden. Vi synes, det

er vigtigt, at man selv har lov til at vælge, og at vi ikke pådutter sund mad til nogen, der ikke har lyst til det. Der skal også være plads til de drenge, der gerne vil have deres bøf med kartofler, smiler Niels Starcke. ■

Foto: Kristian Serge Skov-Larsen

Kantinen set fra

Kørnemælkshorn, konservative kunder og køkkenjargon. Snakken kom vidt omkring, da *Campus* var med bag disken i Nobelparkens kantine.

Af Ida Hammerich Nielson

ihn@adm.au.dk

Klokken er syv om morgenen. Nobelparkens mørke og tomme bygninger ser ensomme ud, mens en kold morgenvind river op i de første efterårsblade. De fleste studerende ligger stadig under dynerne. I kantine er der imidlertid liv. Her har medarbejderne allerede påbegyndt dagens arbejde til lyden af P3. Døren til kølerummet går op og i og sender kolde lugte ud i lokalet: Tun. Pesto. Tomat. *Campus'* udsendte medarbejder fumler med den påbudte køkkenuniform, mens kasser med friskbagte burgerboller rammer de blanke stålborde.

– Torsdag er burgerdag, så vi skal her til formiddag lave 350 burgere, fortæller kok Bjarke Larsen, mens han tænder for røremaskinen med ingredienserne til dressingen. Creme-fraiche, mayonnaise, ketchup, sennep og krydderier blander sig langsomt med hinanden, indtil massen antager en svagt lyserød farve. Resultatet er 20 liter færdig dressing.

Alt i køkkenet er stort. Kæmpestore piskeris hænger side om side med overdimensionerede skeer, gryderne er som tønder, og mayonnaisen kommer i spande. Ude bag disken har tingene en mere menneskelig størrelse. Kasse-assistent Anette Svenningsen balancerer med høje stabler af hvide termokrus.

– Vi løber altid tør for kaffekopper i løbet af dagen. Folk her drikker så ufatteligt meget kaffe. Og de spiser også mange kørnemælkshorn, afslører hun og fylder bakkerne ekstra godt op med de populære kager.

Økonomien sætter grænser

I køkkenet er det nu blevet tid til at skære de mange burgerboller over. Bjarke Larsen griber

kniven og filosoferer samtidig lidt over jobbet som kok i Nobelparkens kantine.

– I dette job handler det om selv at søge udfordringerne. Man skal have mod til at eksperimentere. Men det, at man skal lave mad til så mange mennesker, og at maden skal se godt ud i lang tid, sætter i sig selv nogle begræns-

ninger, siger Bjarke Larsen, mens krummer og kerner flyver hen over bordet, og duften af friskbagt brød bølger gennem luften.

Køkkenleder Mark Hughes er enig. Han fortæller, at økonomien sætter nogle grænser for kreativiteten, men at kokkene prøver at tilfredsstille kunderne, så godt de kan.

– Udfordringen er, at vi har en meget blanded kundekreds. Vi leverer også mad til f.eks. Maskinmesterskolen, hvor de gerne vil have ”drengemad” som chili con carne og pizza, mens kunderne her i Nobelparken er glade for salat. Det kan være svært at ramme alles smag og få det hele til at gå op, siger han.

Foto: Jesper Røis/AU-foto

100 kg fars, 25 liter æg, 20 liter mælk, 10 kg mel, 5 kg rasp. Salt og peber. Det er ingredienserne til de 2200 frikadeller, som kok Bjarke Larsen står for tilberedningen af.

Foto: Jesper Røis/AU-foto

Nobelparkens kantine leverer også mad ud af huset til en række andre institutioner. På billedet klargør køkkenleder Mark Hughes mad til Incuba Science Park i Skejby. I dag står menuen på fiskefrikadeller med kartofler og persillesovs.

køkkenet

” Her i kantinen har vi ikke den normale, hårde køkkenjargon.

Mark Hughes, køkkenleder

VIDSTE DU ...

at Nobelkantinens har 7 medarbejdere: 2 kokke, 2 catere, 1 buffist, 1 kassemedarbejder og 1 opvasker. Mark Hughes er køkkenleder i kantinen, som er drevet af Studenterhusfonden.

damp fra opvaskerummet bevæger sig ud i køkkenet, hvor kokkene er gået i gang med at fylde burgerbollerne med grøntsager. Salat, rød peber og tomat lægges på de grove boller med rund hånd. Umiddelbart ser det hele ret sundt ud, og Bjarke Larsen understreger, at kokkene også tænker i sundhed, når de sammensætter ugens menu.

– Vi har et ansvar for at lave nogenlunde fornuftig og sund mad til de studerende. Vi serverer ikke pommesteg eller frites hver dag, siger han.

Kokkene kan godt ærgre sig over, at kunderne ofte er lidt konservative i deres smag.

– Med hensyn til fisk vælger folk ofte den klassiske, friturestegte fiskefilet. Også selvom de har mulighed for at vælge noget mere spændende som f.eks. hvidvinsdampede fiskeruller, siger Bjarke Larsen og lægger med lynhurtige bevægelser tomatskiver på burgerbollerne.

– Lige det her er ret rutinepræget arbejde, konstaterer han og kigger ud over de mange burgerboller, der stadig mangler tomat.

Ingen hård jargon

Fra fjernsynsprogrammer kender vi kokke, der råber og skriger, og det er

alment kendt, at tonen i et køkken kan være hård. Det er dog ikke noget, da ansatte i Nobelparkens kantine kender til.

– Her i kantinen har vi ikke den normale, hårde køkkenjargon. Vi har nok havnearbejder i Anne Mette, griner Mark Hughes og dunker venskabeligt en af køkkenassistenterne i ryggen.

Bjarke Larsen bekræfter, at medarbejderne har det godt sammen, og at han kun har hørt køkkenlederen skælde rigtigt ud få gange i det år, han har været ansat.

Som formiddagen skrider frem, arbejder køkkenfolkene hurtigere og hurtigere. Burgerne begynder at ligne rigtige burgere, men de ansatte skal også nå at lave andre varme retter, salater og sandwiche. Der er altid ekstra travlt i kantine i september og oktober måned.

– Det er, fordi de nye studerende endnu ikke har opdaget, at de ikke har råd til at spise her hver dag, griner Bjarke Larsen og begynder at forberede sig mentalt på én af sine andre opgaver: tilberedningen af 2200 frikadeller. ■

VIDSTE DU ...

at Nobelparkens kantine af og til har temauger. Tidligere har kantine f.eks. haft asiatisk uge med især thailandske retter og "hjerteruge" med særlig sund mad. I uge 43 kan kunderne glæde sig til New York-uge, hvor kokkene hver dag serverer retter inspireret af byområder i New York: Harlem, China Town, Little Italy, Greenwich Village, Brooklyn og Broadway.

Og prisen går til ...

Prisen for længste kø:

Stakladen

Køen i Stakladens kantine er ofte uendeligt lang og kan strække sig hele vejen ud af Stakladen. Der er derfor rig mulighed for at småttale og pleje dine akademiske kontakter, mens du venter på at nå frem til dagens varme ret.

Prisen for bedste udsigt:

Fysisk Kantine

Domkirken, færgen til Sjælland, Universitetsparken, Rådhuset, Gellerupparken og Mols Bjerger. Det er blot nogle af de ting, du kan se fra Fysisk Kantine, som med sin placering på 7. sal giver det perfekte overblik over Århus og omegn.

Prisen for bedste humør:

Æstetisk Kantine

Brazilianeren Armando styrer både køkken og disk i Æstetisk Kantine. Det gør han ifølge kunderne med et usædvanligt godt humør og en god portion humoristisk sans. Armando kender sine kunder og er altid klar på en snak.

Prisen for bedste receptionsvin:

Matematisk Kantine

Matematisk Kantine er mere end bare store stykker kage. Kantinebestyrer Jørgen Bæk er nemlig den helt store vinentusiast, og det smitter af på vinudvalget til kantine receptioner, der i vide kredse nu er blevet helt kendt for deres høje vinniveau.

Prisen for mest alsidige buffet:

Kemisk Kantine

Kemisk Kantine gør en dyd ud af ikke kun at have én varm ret, men flere. Det betyder, at du på nogle dage både kan finde kyllingelår, tacos og fiskeretter. Kemisk Kantine har også et stort udvalg af salater.

Prisen for mest kreative indretning:

Drop-inn på Handelshøjskolen

Man føler sig hensat til en film fra 1950'erne, når man kommer ind i kantine på Handelshøjskolen: pastelfarvede møbler, gamle benzinstandere, store modelfly og cigaretautomater (dog uden indhold). Chikke lyshårede piger og veltrænede fyre fuldender stemningen.

Prisen for bedste hjemmeside:

Matematisk Kantine

Slut med at være i tvivl om, hvad dagens ret mon er i kantine. På Matematisk Kantine hjemmeside med et nyt logo af en delfin med kokkehue kan du se hele ugens menu det er nu også muligt at lave forespørgsler til arrangementer m.m. Se: www.home.imf.au.dk/matkant

Prisen for bedste salatbar:

Kantinen i Foulum

Medarbejderne på Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet får julelys i øjnene, når talen falder på kantine salatbar. Den er frisk, indbydende og varieret. Det er dog ikke grøntsager af egen avl, der udgør salatbaren – de hjemmedyrkede afgrøder bruges først og fremmest til dyrefoder.

Foto: Jesper Røis/AU-foto

Torsdagsburgerne er det helt store hit hos Nobelparkens kunder. Kokkene har tilberedt bøffer med ost og bacon i forvejen og lægger torsdag formiddag burgerne sammen. I deres planlægning af ugens øvrige retter tager køkkenleder Mark Hughes og kok Bjarke Larsen blandt andet højde for sæsonvarer og særlige tilbud fra leverandører, mens de henter inspiration til retter fra nettet og tv-programmer.

Burgerbollerne, der nu ligger klar til at blive fyldt, er dog det helt store hit hos alle.

Konservative kunder

Svusj. Klir. Opvaskeren møder ind, tænder den store maskine og begynder at skille stabler af snavsede tallerkner fra hinanden. En tung

Foto: Jesper Røis/AU-foto

Foto: Jesper Røis/AU-foto

Fra Platon til apopleksi

Det er nok de færreste nye filosofistuderende, der kan forestille sig, at studiet ender med, at de forsker i hjerner, men for Mads Jensen er Sokrates og Kierkegaard skiftet ud med netop det.

Af Gitte Bindzus Foldager

gbk@adm.au.dk

Selvom Mads Jensen ikke engang er færdig med sin kandidatgrad i filosofi, er han i fuld gang med at forske.

Det begyndte egentlig som et praktikforløb på 8. semester, hvor han gerne ville ud og beskæftige sig med noget praktisk, men han synes så godt om det, at han er fortsat i sit arbejde i forskningsgruppen CNRU (Cognitive Neuroscience Research Unit), der arbejder med bevidsthedsforskning på Hammel Neurocenter.

– Det er ikke så normalt for filosoffer at beskæftige sig med det praktiske. Mange filosoffer beskæftiger sig derimod ofte med det teoretiske i bevidsthedsforskning, men jeg ville gerne vide mere om, hvad bevidsthed egentlig er, forklarer Mads Jensen og fortsætter:

– Filosoffer er gode til teoretisk arbejde og argumentation, og i dette tværfaglige miljø har jeg derfor bidraget meget med en del begrebsarbejde, som for eksempel hvad vil det sige at være minimal bevidst? Det skaber spørgsmål om både hvordan det skal måles, og om det overhovedet kan lade sig gøre. I begyndelsen virkede det dog lidt underligt at diskutere hjernen med et empirisk grundlag, som jeg ikke var vant til, og jeg skulle også lige vænne mig til, at man her

tænker på en lidt anden måde, men det går bedre nu, fortæller den unge forsker, der ved siden af forskningen netop er begyndt på sit speciale på filosofi på Aarhus Universitet. Specialet skal selvfølgelig handle om forklaring af bevidsthed.

Ingen løn, men masser af interesse

På trods af at Mads Jensen har sit studium at passe, finder han tid til at komme til Hammel 1-2 gange om ugen for at forske. Det er ikke noget, som han får løn for; det er drevet af interesse.

– Jeg synes, det er et rigtig godt supplement til det almindelige studium, da det giver rigtig god erfaring, og der er mange dele i forskningen, som jeg kan kæde sammen med mine studier. Samtidig er det sjovt og spændende.

Mads Jensen kontaktede selv forskningsgruppen for at høre, om der var mulighed for, at han kunne komme i prak-

tik. Det var seniorforsker og leder af CNRU Morten Overgaard helt åben over for, og der kom hurtigt en aftale på plads.

– Jeg ville gerne lære mere og have en forklaring på, hvad bevidsthed er. Den 1,5 kg grå masse, som vi alle slæber rundt på, er på den ene side det mest normale, men samtidig er den et mysterium, og masser af forskere er uenige om, hvad den kan og ikke kan, og det fascinerede mig.

Vil gerne fortsætte sin forskning

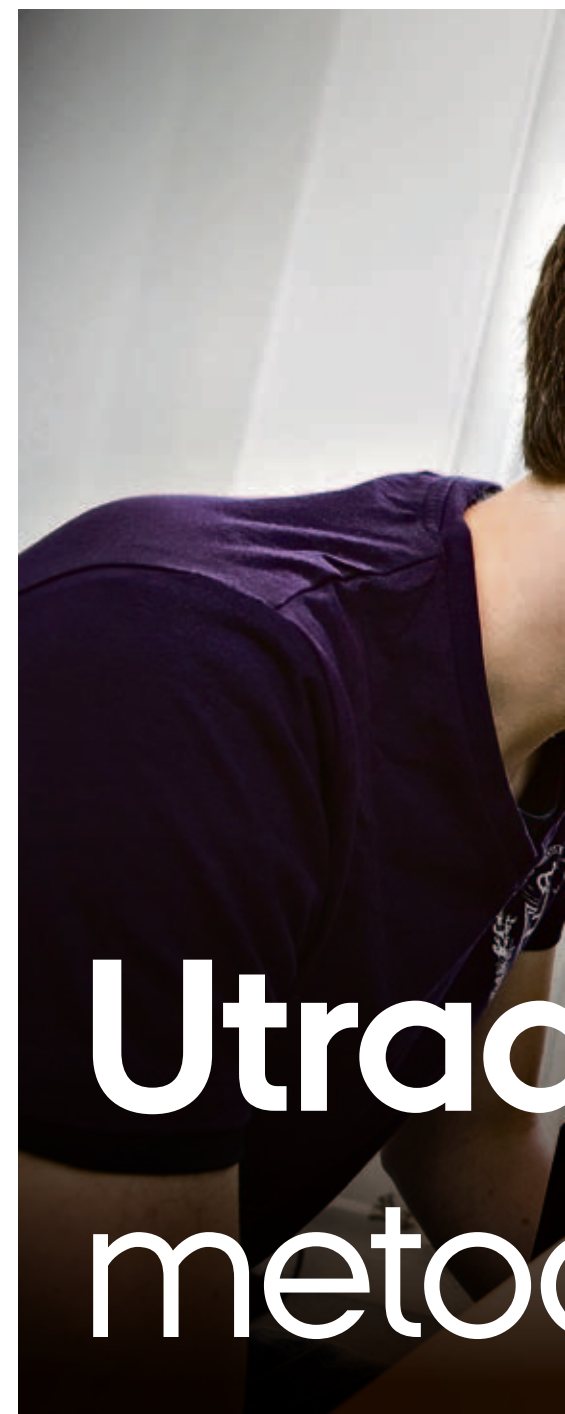
I øjeblikket har Mads Jensen sit eget forsøg i gang. Her undersøger han, hvordan hjernen fungerer ved personer, der er blevet ramt af en hjerneskade eller blodprop og efterfølgende har fået neglekt, som betyder, at man kun opfatter syns- og føleindtryk fra den ene side af rummet.

– Det er rigtig spændende, og jeg håber, at jeg kan blive ved med at forske i dette og andre emner, efter jeg er færdig med studiet. ■

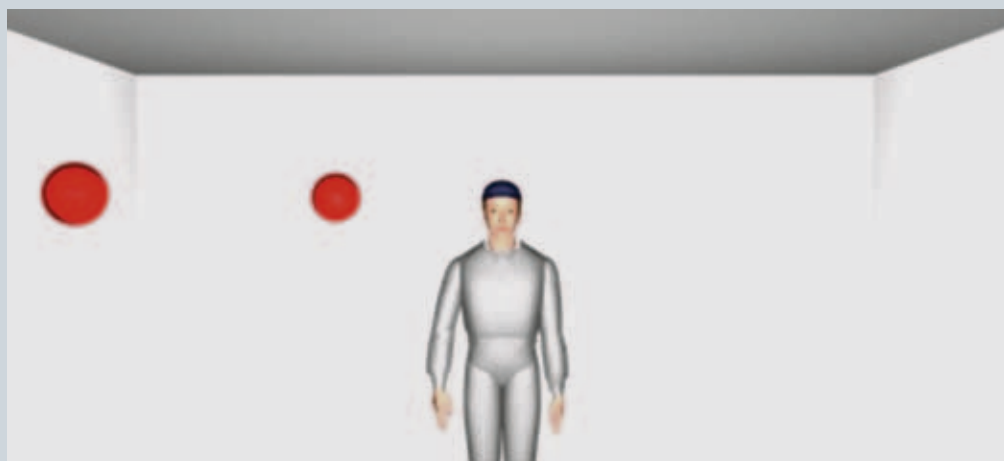
Morten Storm Overgaard er leder af forskningsgruppen CNRU, og trods sine kun 33 år er han blandt de ældste i den succesfulde gruppe.

Foto: Lars Kruse/AU-foto

Forskergruppen CNRU er en tværfaglig gruppe, der består af både filosoffer, medicinere, psykologer og neurologer. Gruppen forsker i bevidsthed og hjernen på Hammel Neurocenter og har på trods af sin unge alder høstet stor anerkendelse.

Spørgsmål til forsøgspersoner

Til et billede som dette vil en forsøgsperson blive stillet et af følgende to spørgsmål:

- Hvor mange kugler ser DU?
- Hvor mange kugler ser HAN?

Forsøgspersonerne er personer, der har haft en hjerneblødning eller en blodprop. 1/4 af disse får neglekt. Neglekt betyder, at den ramte negligerer og overser syns- og føleindtryk fra den ene side. Er man højrehåndet, vil man således negligere indtryk fra venstre side.

En neglekt patient vil til spørgsmål (1) svare, at der ikke er nogen kugler på billedet, da de begge er i venstre side af synsfeltet.

Det, der så undersøges i forsøget, er, hvad patienten siger til spørgsmål (2), for hvis han projicerer sin neglekt over på manden, vil han sige, at der er to kugler, da begge er i højre side af synsfeltet, men hvis han ikke gør, vil han sige, at han ikke ser nogen kugler.

TEST DIN HJERNE

Et af de forsøg, som CNRU har gang i, er et eksperiment, hvor ph.d.-studerende Kristian Sandberg forsøger at gætte, hvilket af to billeder folk ser på, ud fra hvor i deres hjerne der er aktivitet. Ofte kan hjernen ikke finde ud af at se på to forskellige billeder og veksler derfor mellem to. Følg vejledningen og se, om du kan.

Foto: Lars Kuse/AU-foto

Ph.d.-studerende Kristian Sandberg (tv.) og kandidatstuderende Mads Jensen afprøver noget af gruppens nyeste udstyr til at teste hjerner. Det er sådan et apparat, der bruges til den test, som kan prøves i en mere simpel form nederst på disse sider.

mindre økonomisk tryghed, når man ikke er direkte lønnet af et institut, fungerer det ganske godt for CNRU.

– Vi har selvfølgelig ikke den samme tryghed, som man normalt har, da vi altid selv skal ud og skaffe midler, og det giver også mere ansvar. På sigt er det dog vores ønske at være mere fast indlejret på universitetet. Vi er

” Nogle mennesker skaber en forskerkarriere på at efterligne andre, men man er nødt til at bryde ud og tænke selv og prøve noget nyt og anderledes.

Morten Storm Overgaard, seniorforsker

ikke underlagt nogen bestemt udefra dikteret målsætning, og vi har heller ikke pligt til at undervise. Vi sætter med andre ord selv dagsordenen.

Ud over Morten Storm Overgaard består forskergruppen i dag af 10 andre, og trods sine kun 33 år er seniorforskeren blandt de ældste.

– Hvis man har noget drive og en gnist, så er man velkommen her, ligegyldigt hvor i studiet eller karrieren man er. Her får man lov at deltage og bidrage til forskningen, og man behøver ikke kun at brygge kaffe. Vi har f.eks. en studerende, der er på sit 3. semester på psykologi. Hun ville gerne arbejde med bevidsthedsforskning og skrev derfor rundt til forskellige forskere. Hende tog jeg ind til en samtale, og nu arbejder hun med på et projekt om rehabilitering. Samtidig fortsætter hun sit studium ved siden af.

Både filosoffer og medicinere

Morten Storm Overgaard kan ikke sige præcis, hvorfor den unge gruppe er så succesfuld, men han er sikker på, at det har noget at gøre med, at dens medlemmer går stik mod strømmen i forhold til mange andre. Samtidig betyder det også meget, at gruppen er så tværfaglig, som den er. Selv er han uddannet i psykologi på Københavns Universitet, men ud over psykologer er der i gruppen også filosoffer, medicinere og en hypnotisør.

– Når vi har så forskellige indgange til emnet, har vi alle forskellige styrker at trække på og bidrage med. Som udgangspunkt mener jeg, at for at arbejde med grundforskning inden for dette felt er det nødvendigt ikke blot med klinisk arbejde, men også med f.eks. en filosofisk indgang, fortæller han og vender tilbage til sit udgangspunkt:

– Nogle mennesker skaber en forskerkarriere på at efterligne andre, men man er nødt til at bryde ud og tænke selv og prøve noget nyt og anderledes. ■

tværfaglig forskergruppe med psykologer og en hypnotisør. og rehabilitering på Hammel. gruppemedlemmernes unge

Af Gitte Bindzus Foldager

gjbk@adm.au.dk

– For mig handler forskning om at sætte sig grundigt ind i noget og derefter finde min egen måde at angribe de uløste problemer, der er. Ordene kommer fra den blot 33-årige seniorforsker og ph.d. Morten Storm Overgaard.

Han har siden 2007 været leder af forskningsgruppen CNRU (Cognitive Neuroscience Research Unit), der forsker i bevidsthed og rehabilitering.

Her kombineres grundforskning med patientstudier, så resultaterne i sidste ende kommer patienterne til gode.

På trods af at gruppen består af meget unge forskere, har den på kort tid opnået stor international anerkendelse og succes.

Mange vil samarbejde

Den unge neuropsykolog er således bl.a. leder af det store EU-forskningsprojekt Mindbridge, der involverer forskere fra seks europæiske universiteter, og som desuden netop har fået bevilliget et stort beløb fra European Research Council, der skal hjælpe dem i deres videre forskning inden for området.

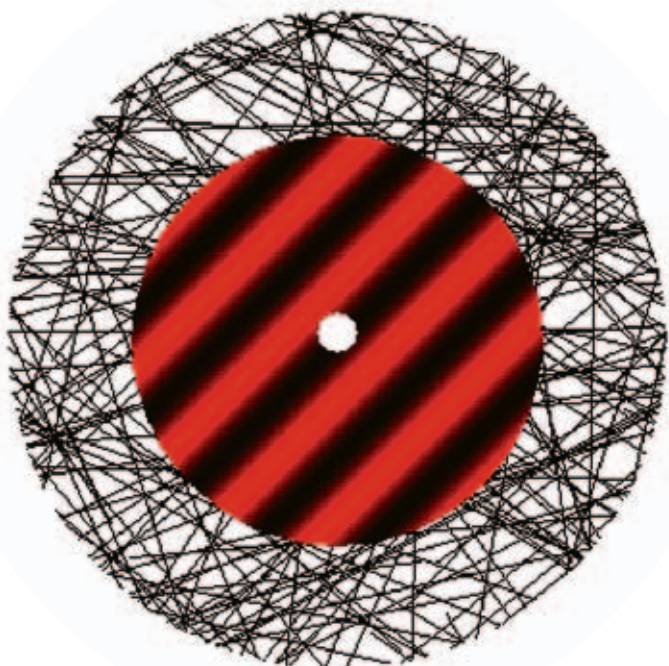
– Nogle vil måske opfatte det som dumdrigt, at vi i store internationale ansøgninger anvender utraditionelle undersøgelsesmetoder, men vi har åbenbart fået overbevist andre om, at vi kan bidrage med noget, og derfor vil selv store, veletablerede internationale grupper meget gerne samarbejde med os, fortæller han.

Ud over forskningen på Hammel Neurocenter forsker gruppen også i DNC-huset (Dansk NeuroforskningsCenter) ved Århus Sygehus og Aarhus Universitet, og her samarbejder de bl.a. med de øvrige hjerneforskere i forskningscentret CFIN (Center for Funktionelt Integrativ Neurovidenskab).

– Forskningen inden for neurovidenskab er eksploderet, og det skyldes især, at man har fundet nye teknikker og metoder til denne forskning, der gør, at man kan arbejde sammen på tværs af institutter og områder. Desuden er det blevet populært at søge en neurovidenskabelig forklaring på nærmest alt lige fra overvægt til ludomani.

33 år og blandt de ældste

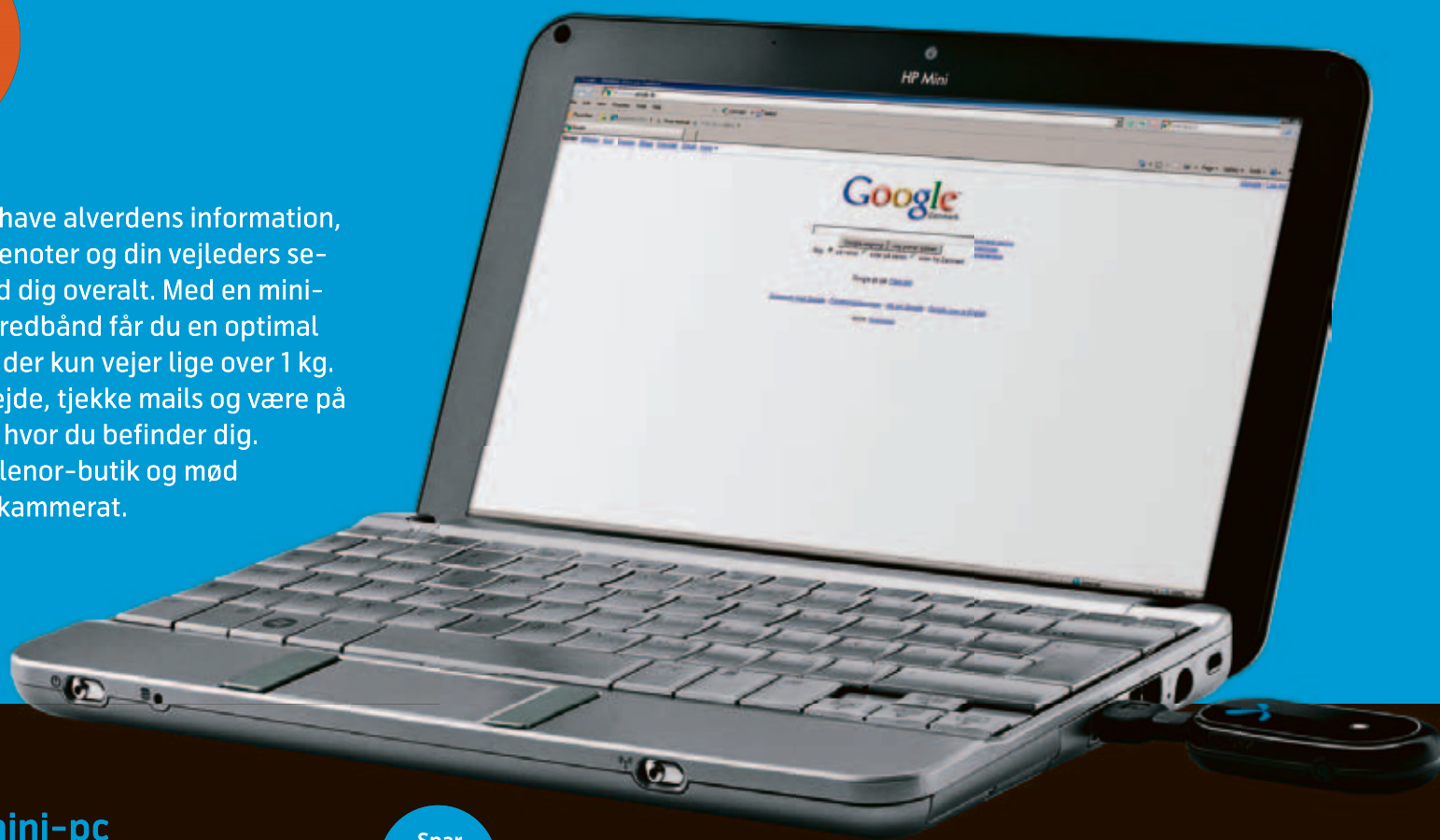
Forskningsgruppen i Hammel er en selvstændig gruppe, der ikke finansieres af noget fakultet på universitetet, og selvom det betyder

Vejledningen: Hold et stykke A4-papir mellem de to billeder og hav et øje på hver side af papiret. Herefter skal du indstille dit syn, så de to billeder overlapper hinanden. Det gøres ved at prøve at fokusere lidt foran eller lidt bag ved papiret. Når det først er lykkedes én gang, er det forholdsvis nemt at fastholde.

Pensum to go, takeout noter og Google™ transportable.

Forestil dig at have alverdens information, alle dine studienoter og din vejleders seneste mail med dig overalt. Med en mini-pc og Mobilt Bredbånd får du en optimal pakkeløsning, der kun vejer lige over 1 kg. Så kan du arbejde, tjekke mails og være på nettet, uanset hvor du befinder dig. Kig forbi en Telenor-butik og mød din nye studiekammerat.

HP 2140 mini-pc

Med Mobilt Bredbånd
Hastighed 1 Mbit/128 kbit

1,-*

Spar
700,-

Min. pris første 6 mdr:	2.996,-
Pris pr. måned i 6 mdr.	499,-
Pris pr. måned efter 6 mdr.	199,-
Normalpris ved separat køb	3.696,-

*Pc-pakke indeholder mini-pc og Mobilt Bredbånd . Med Mobilt Bredbånd får du 10 GB forbrug pr. md. Hastighed ved Turbo 3G-dækning er op til 1 Mbit/128 kbit, men kan variere afhængigt af omgivelserne og antallet af samtidige brugere. USB-modem koster 1 kr. Betaling via Betalingsservice er gratis. Vælger du at betale via regning, koster det 39 kr. pr. stk. Forbehold for trykfejl, prisændringer og udsolgte varer. Google og Google-logoet er varemærker tilhørende Google Inc.

Teambuilding og inspiration til det daglige arbejde var vigtige punkter på dagsordenen, da administrationen fra Institut for Historie og Områdestudier tog på studietur til Irland. Der var dog også tid til sightseeing og foredrag om konflikten mellem katolikker og protestanter.

På billedet er den danske delegation netop ankommet til universitetet i Belfast, hvor to af værterne tager imod på trappen. Gitte Grønning Munk og Anna Plaskett er nummer to og tre fra venstre i første række, Jan Ifversen står øverst i venstre hjørne.

SÅDAN GØR DU, HVIS DU OG DINE KOLLEGER GERNE VIL PÅ STUDIETUR.

Tal med hinanden om, hvad I gerne vil have ud af en studietur – både fagligt og socialt. Få din leder med på idéen. Ring herefter til TAP-fællestillidsmand Aase Pedersen på 8942 3441/2899 2515, hvis du er fra TAP-gruppen, og til VIP-fællestillidsmand Finn Folkmann på 8942 3793, hvis du er fra AC-gruppen. De vil hjælpe jer videre i processen.

Studietur var **teambuilding** i praksis

En studietur kan i høj grad ryste medarbejdere sammen. Det kan de ansatte fra administrationen på Institut for Historie og Områdestudier skrive under på.

Af Ida Hammerich Nielson

ihn@adm.au.dk

Studietur. Ordet lugter lidt af sjov og ballade. Medarbejderne fra administrationen på Institut for Historie og Områdestudier vil da heller ikke benægte, at det blev til et enkelt besøg eller to på den lokale pub, da de i foråret 2009 var på studietur til Irland. Faktisk var det sociale samvær i højsædet, da de 11 medarbejdere besøgte de to universiteter i Irland og Nordirland, som instituttet i forvejen samarbejder med.

Teambuildingen var ikke programsat som et selvstændigt punkt, men lå i selve planlægningen af turen og i det at rejse som et fællesskab.

– Når man er sammen 24 timer i døgnet, lærer man hinanden at kende på en helt anden måde, fortæller AC-fuldmægtig Gitte Grønning Munk.

Vi kender hinanden bedre nu

Institut for Historie og Områdestudier blev i 2002 lagt sammen af flere forskellige afdelinger, og alle kender derfor ikke hinanden lige godt. Det har studieturen imidlertid lavet om på, fortæller forskningsadministrator Anna Plaskett.

– Turen til Irland har betydet, at vi nu er rystet bedre sammen. I det daglige arbejde betyder det, at omgangstonen er mere afslappet, og at der er kommet en bedre forståelse af hinanden og vores arbejdsopgaver. Og så

betyder det også meget, at vi kan more os over de samme minder, siger hun.

Da instituttet blev sammenlagt i 2002, var der forskellige vaner og kulturer på de forskellige afdelinger. Instituttleder Jan Ifversen fortæller, at turen også var et led i forsøget på at skabe en fælles administrativ kultur for hele instituttet. Han fremhæver i denne sammenhæng studieturens symbolske betydning for fællesskabet.

– Turen til Irland har især haft betydning på det symbolske plan som noget identitetsskabende. I en organisation er det symbolske vigtigt – det, at man er fælles om noget, og at man ved, hvor man hører hjemme. Studieturen har styrket vores fælles identitet: Vi er administrationen på Institut for Historie og Områdestudier. Det har nok været den væsentligste gevinst, fortæller Jan Ifversen.

TAP'erne skal også rejse

Det er en almindelig holdning, at rejseaktivitet er forbeholdt det videnskabelige personale, der lever af at have internationale kontakter og hente inspiration i udlandet. Administrationen på Institut for Historie og Områdestudier ønsker imidlertid at gøre op med denne tankegang.

– Man bør også tænke det internationale ind i videreuddannelsen af det tekniske og administrative personale (TAP). TAP-arbejdet kræver konstant inspiration, også fra udlandet, siger Jan Ifversen.

Forholdet mellem ledelse og medarbejdere er blevet tættere efter studieturen, selvom både Gitte Grønning Munk og Anna Plaskett understreger, at dette forhold også var godt før turen. Jan Ifversen fortæller dog, at han har fået et bedre kendskab til sine medarbejdere, og at det danner basis for en bedre ledelseskommunikation.

– Det er fantastisk for mig som instituttleder at få et tættere forhold til mine administrative medarbejdere. Vi har planlagt det hele sammen fra starten, og det har bragt os tættere sammen, siger han. Gitte Grønning Munk er enig og fremhæver især ”fritiden” på studieturen som særlig værdifuld.

– Bare det at gå ud og drikke en øl om aftenen sammen havde stor betydning. Vi snakkede om alt muligt, også arbejde, selvom det ikke føltes som arbejde, når man hygger sig så meget samtidig, siger hun med et smil.

Inspiration med hjem

Studieturen gik dog ikke kun op i teambuilding. Et vigtigt formål med at tage til Irland var også at hente inspiration med hjem til det daglige arbejde i administrationen.

– Vores institut har en stor berøringsflade internationalt. Vi har mange udenlandske studerende og medarbejdere, og der er flere udfordringer i forhold til at håndtere mennesker, der kommer fra en helt anden kultur. Vi tog blandt andet til Irland for at se, hvordan de gjorde, fortæller Gitte Grønning Munk.

Særligt universitetet i Belfast imponerede den danske delegation. Ud over en massiv markedsføring på nettet var de meget professionelle i deres måde at tage imod udenlandske medarbejdere på, fortæller Anna Plaskett.

– Jeg bed mærke i, at det hele bare fungere-

de. Vi er blevet inspireret til at se på, hvordan vi selv gør. Det der med at sige ”klar dig selv”, den går bare ikke længere. De udenlandske medarbejdere skal vide noget om kulturen i Danmark, og hvordan de kan netværke. Og så skal man huske at invitere dem med til kaffe. Jeg synes, vi er blevet bedre til de ting, siger Anna Plaskett og tilføjer, at de også fandt ud af, at de trods alt har mange af de samme procedurer som de irske universiteter.

Stærk modtagelse af internationale studerende

Også med hensyn til modtagelsen af internationale studerende var danskerne imponerede over de irske universiteter.

– Studieturen bekræftede noget, som vi godt er klar over, at vi skal have udviklet, nemlig en rigtig stærk modtagelse af de udenlandske studerende. I Belfast blev de internationale studerende f.eks. hentet i lufthavnen af de lokale studerende, så de med det samme får en kontakt med dem. Hos os har vi lidt det problem, at de udenlandske studerende nogle gange synes, at de danske studerende er svære at komme i kontakt med, fortæller Jan Ifversen.

Inspiration var der nok af. Medarbejderne er dog også enige om, at det kan være svært direkte at overføre de irske erfaringer til Århus. Konkret har studieturen sat skub i et projekt med at skrive en hvidbog i administrationen, hvor afdelingens funktioner og stillinger skal beskrives. ■

Studieturen til Irland var delvist finansieret af eksterne midler fra Aarhus Universitets kompetencefond.

Hvordan træffes beslutningen om at udnævne en æresalumne?

Debat

Af Sven Poulsen, afdelingsleder, professor, lic. et dr.odont. Afd. for Pædodonti, Odontologisk Institut

Kære Peter Borgen Sørensen

Tak for dit indlæg i sidste nummer af *Campus*, ”Fogh uværdig til ærestitel”.

Jeg er sædvanligvis glad og stolt over at være ansat på Aarhus Universitet, fordi jeg synes, det er et moderne universitet, som har blikket rettet fremad, men som samtidig er funderet i den dybde og soliditet, som karakteriserer den europæiske universitetstradition.

Da Anders Fogh Rasmussen blev udnævnt til æresalumne, stillede jeg mig selv to spørgsmål:

- er dette i harmoni med Aarhus Universitets værdigrundlag?
- hvordan træffes beslutningen om at udnævne en æresalumne?

Mine svar på begge spørgsmål er beskæmmende.

Foto: Lars Kruse/AU-foto

Da jeg søgte på Aarhus Universitets hjemmeside, var det mig ikke muligt at finde et

specifikt værdigrundlag for Aarhus Universitet. I stedet henvises til Universiteternes Magna Charta. Heri tales der om begreber som ”det menneskelige fællesskab”, ”alle levende væseners liv”, om ”at vende sig mod intolerance af enhver art og ved at virke for menneskers samtale og samvær”, ”at det (universitetet) skal have blik for alle nationers menneskelighed”. På den baggrund må det undre, at Aarhus Universitet har tildelt Anders

Fogh Rasmussen prisen som æresalumne.

Det lykkedes mig heller ikke på vores hjemmeside at finde noget om, hvorledes beslutningen om tildeling af titlen som æresalumne træffes. I universitetssystemet er vi jo vant til, at tildeling af ærestitler forudgås af en vurdering af kandidaten. En sådan vurdering har fundet sted inden udnævnelsen af den lange række af æresdoktorer, der også er omtalt i sidste nummer af *Campus*. Men hvilken vurdering ligger til grund for, at Anders Fogh Rasmussen er blevet udnævnt til æresalumne? Har han på særlig fremragende vis anvendt den uddannelse, han har erhvervet sig på Aarhus Universitet? Eller er sandheden blot, at han ”er blevet til noget”, som du skriver. Underforstået, at det kan universitetet bruge til at promovere sig selv. Uanset at det, han er blevet til, ikke er baseret på den uddannelse, han fik på Aarhus Universitet, og uanset at hans handlinger ikke er i harmoni med de værdier, Aarhus Universitet angiveligt hviler på. ■

Rusugen på teologi er meget mere spændende end Campus fremstiller den

Debat

Af Ane H. Bjerregaard og Ditte B. Laursen
Teologistuderende

I *Campus* nr. 12 blev der bragt en billedserie med udvalgte snapshots fra forskellige studiers rusuger. Indlægget var som sådan fint og aktuelt, og glædeligt var det, at Teologi var med. Desværre blev vi, som teologistuderende, mødt af en provokerende og uoverensstemmende undertekst til et billede, som endvidere stod i stærk kontrast til de andre indsatte billeder. Det understøttede konkret den misforståede opfattelse af teologistudiet, som synes at være gældende hos mange. Det valgte billede forestillede de nye teologistuderende i et auditorium, hvor de blev introduceret for ugens program. Et led, som vi antager indgår i alle studieretningernes rusugeprogram.

Over for dette billede var fotosiden pyntet med andre studiers rusugebilleder, som var farvefyldte med udklædning, unge mennesker, øl og leg – altså netop opskriften på rusugeforestillingerne. En opskrift som naturligvis også følges i rusugen på teologistudiet. *Campus*’ indsatte billede med tilhørende billedtekst af rusugen på teologistudiet gav på den måde udtryk for en subjektiv holdning, som vi ikke kan genkende som teologistuderende. Rusugen på Teologi indeholder både faglig og social introduktion. Russerne bydes den første dag velkommen hos deres tutorer, som står klar med morgenmad i eget hjem. På den måde kan de nye studerende begynde ugen i et mindre forum og miljø. Ugens indhold forløber videre med Olymballade, pubcrawl, rusforelæsninger, bål- og grillaftener, men-

torgruppemøder, lanciers, fællesspisning og bar samt introduktion til studiet og sociale aktiviteter. Samtidig bydes de nye studerende velkommen af studielederen, studievejlederne, undervisere samt undervisermentorerne. På den måde lærer de nye studerende undervisere og studerende at kende på en enestående måde. Rusugens faglige og sociale aspekter udspilles i et enestående samspil.

Teologistudiet er et studium, der emmer af studenterliv. Det kommer blandt andet til udtryk via foredragsforeninger, ”Ugens Uundgåelige”, studenterpolitiske organisationer, højskoleweekend, forårsfest, årsfest og julefest med revy. Derudover slutes ugen af i Theos Bar i selskab med religionsvidenskab og arabisk samt andre studerende. At lave en fotoside, der udtrykker teologistudiets rusuge med inddragelse af ovenstående arrangementer, forstår vi naturligvis godt er en svær opgave, og derved kan vi blot, fra egne rækker, sige, at det skal opleves i levende billeder. ■

Foto: Jesper Røis/AU-foto

Sjov og spas er også en del af studiestarten på Teologi.

Svar:

Jeg skal beklage, at billedserien fra rusugen 09 i *Campus* nr. 12 fik fremstillet Teologi i et lidt negativt lys. Der har været tale om en redaktionel svipser. Jeg håber, at Ane, Ditte og andre teologistuderende bemærkede billedet på side

13 i sidste nummer (13) af *Campus*, der viste en noget mere festlig side af rusugen på Teologi.

Hans Plauborg, ansvarshavende redaktør

Redigeret af Nyhedstjenesten, Fredrik Nielsens Vej 5, 8000 Århus C. Deadline onsdag kl. 12 i lige uger. Opslag sendes til meddelelser@au.dk
Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte opslagene i den trykte avis.

Se alle opslag i fuld længde på www.au.dk/meddelelser

DOKTORGRADEN

Forsvar
SUN
Med henblik på erhvervelse af doktorgraden i medicin holder cand.scient. **Esben Agerbo** et offentligt forsvar med titlen “Epidemiological suicide research. Based on Danish routine registers”. Forsvaret finder sted den 13. november 2009 kl. 14.00 i Auditorium 424, Anatomisk Institut, bygning 1230, Universitetsparken.

SAM
Med henblik på erhvervelse af doktorgraden i jura forsvarer institutleder, lektor, lic.jur. **Jørgen Albæk Jensen** sin doktorafhandling med titlen: “De politiske partier i retlig belysning. Studier i den retlige regulering af de politiske partiers forhold”. Forsvaret finder sted fredag den 23. oktober 2009 kl. 13.00 (præcis) i Juridisk Auditorium, bygning 1343, Bartholins Allé.

PH.D.-GRADEN

Forsvar
HUM
Med henblik på erhvervelsen af ph.d.-graden i lingvistik holder **Kamila Ewa Sip**, MA et offentligt forsvar af sin ph.d.-afhandling “Neuroimaging of deception in social interaction and lie-detection”. Forsvaret finder sted tirsdag den 29. september 2009 kl. 13.00 i Auditorium i DNC-huset, Bygning 10 G, Århus Universitetshospital, Århus Sygehus, Nørrebrogade 44.

SUN
Med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden i medicin holdes følgende en offentlig forelæsninger:

Cand.med. **Mads Buhl** med titlen “Effects of Free Fatty Acids on the Acute Inflammatory Response to Endotoxaemia. Studied in a large animal model”. Forsvaret finder sted den 9. oktober 2009 kl. 11.00 i Medicinsk Afdeling M's Auditorium, Bygning 3, Århus Universitetshospital, Århus Sygehus, Nørrebrogade.

Cand.scient.med. **Tore Christiansen** med titlen “Effect of regular exercise and diet-induced weight loss on body fat composition, metabolic syndrome, and on low grade inflammation in obese subjects”. Forsvaret finder sted den 11. november 2009 kl. 14.00 i Auditorium I, Århus Universitetshospital, Århus Sygehus, Tage-Hansens Gade 2.

Tildelinger
SUN
Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets Akademiske Råd har tildelt cand.med. **Jette Brommann Kornum** ph.d.-graden i medicin for afhandlingen “Obesity, diabetes, and hospitalization with pneumonia”.

SAM
Det Akademiske Råd har den 10. september 2009 tildelt **Jens Iversen** ph.d.-graden i økonomi og ledelse på grundlag af afhandlingen “Financial Integration and Real Exchange Rates: Essays in International Macroeconomics”.

TEO
Det Teologiske Fakultets Akademiske Råd har den 28. august 2009 tildelt følgende grader:

Cand.theol. **Jørgen Helge Bøytler** er tildelt ph.d.-graden i teologi for afhandlingen “Ecclesiology and culture in the Moravian Church”.

Cand.mag. René Dybdal Pedersen er tildelt ph.d.-graden i religionsvidenskab for afhandlingen “The Theosophical Revival in Denmark”.

FORSKNINGSSTØTTE

Aarhus Universitets Forskningsfonds gæsteforskerpulje
Der indkaldes hermed ansøgninger til Aarhus Universitets Forskningsfonds gæsteforskerpulje med henblik på uddeling ultimo november 2009. Fondens formål er at støtte den videnskabelige forskning ved Aarhus Universitet.
Ansøgningsskema findes på www.au.dk/auff
Ansøgninger skal være Aarhus Universitets journalkontor i hænde senest torsdag den 29. oktober 2009 kl. 12.00. Se www.au.dk/meddelelser.

Det Humanistiske Fakultet
Ph.d.-skolen i Humanistisk Videnskab opslår et antal ph.d.-stipendier (4+4 og 5+3) finansieret henholdsvis af Det Humanistiske Fakultet og Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation til besættelse pr. 1. februar 2010.
De fulde opslag vil blive lagt på fakultetets hjemmeside www.phd.humaniora.au.dk/stipendier/opslag
Ansøgningsfrist: 15. oktober 2009 kl. 12.00.

Det Samfundsvidenskabelige Fakultet
Ved Det Samfundsvidenskabelige Fakultets ph.d.-skole er et antal ph.d.-stipendier inden for økonomi og ledelse, jura, statskundskab, psykologi og samfundsvidenskab ledige til besættelse pr. 1. februar 2010 eller snarest derefter.
Se www.samfundsvidenskab.au.dk/aktuelt/ledige-stillinger
Ansøgningsfrist: 15. oktober 2009 kl. 12.00.

KURSER

E-læringsenheden
I efteråret udbydes følgende kurser og workshops for ansatte ved AU:

Podcasting
6. okt. kl. 12.30-15.30. Kr. 500,-
IKT-lab/grupperum B, bygning 1265/1268

Videokonference via egen pc – internettet
8. okt. kl. 12.30-15.30. Kr. 500,-

Introduktion til AULA
2. nov. kl. 9-12. Gratis. Lokale 235, bygning 1445.

LAB-dage
10. nov. kl. 12.30-15.30. Gratis.
IKT-lab/grupperum B, bygning 1265/1268

Yderligere information kan findes på www.au.dk/e-learning/kurser/aktuellekurser

Tilmelding på e-mail support@e-learning.au.dk med oplysning om navn, institut, e-mailadresse samt kursusnavn og dato.

Det Teologiske Fakultet
Ved Ph.d.-skolen Teologi og Religionsvidenskab, Det Teologiske Fakultet, Aarhus Universitet opslås et antal stipendier inden for fakultetets forskningsområder til besættelse pr. 1. februar 2010 eller snarest derefter.
Stipendierne besættes enten som scholarstipendier med indskrivning på ph.d.-uddannelsen før afslutning af kandidatuddannelsen (4+4-ordningen) eller som ph.d.-stipendier med indskrivning på ph.d.-uddannelsen efter afsluttet kandidateksamen (5+3-ordningen).
Opslagets fulde ordlyd kan ses på www.teo.au.dk
Ansøgningsfrist: 15. oktober 2009 kl. 12.00.

Det Danske Institut i Athen
En række stipendier er til rådighed til ophold i perioden 1. februar til 31. juli 2010. Stipendierne kan søges til forskningsophold inden for Grækenlands og middelhavslandenes arkæologi, kunst og arkitektur, samt af udøvende kunstnere. Endvidere vil der i samme periode være mulighed for tildeling af et begrænset antal frie ophold til andre fagdiscipliner end ovennævnte.
Ansøgningsskema kan hentes fra instituttets hjemmeside www.diathens.com
Ansøgningsfrist: 16. oktober 2009.

BOLIGER
Boligannoncer
Sendes til
Studenterrådet, Aarhus Universitet
Ndr. Ringgade 3, 8000 Århus C
Tlf. 8942 5464
vedlagt 50 kr. til dækning af omkostninger.
Se også boligannoncerne på: www.sr.au.dk
Her er det muligt at indtaste sin annonce gratis.

LEGATER

Lektor A. P. Rossens Mindefond
uddeler i efteråret en eller flere portioner til tyskstuderende, gerne med tysk på kandidatniveau, der er danske statsborgere og “har vist selvstændighed og vurderingsevne på et godt fagligt grundlag”. Midlerne skal anvendes til ophold ved et tysksproget universitet.
Ansøgninger med alle relevante oplysninger sendes til:
Lektor A. P. Rossens Mindefond, Advokat Marianne Fournais, Lett Advokatfirma, Rådhusgården, Vester Alle 4, 8000 Århus C
Ansøgningsfrist: den 16. november 2009.

Det Danske Institut i Athen
Ved Det Danske Institut i Athen kan studerende, der arbejder med Grækenlands og middelhavslandenes kulturer, søge om ophold eller frit ophold i instituttets gæstelejlighed i Koukaki i perioden 1. februar 2010 til 31. juli 2010.
Frit ophold i op til to måneder kan kun søges af specialestuderende. Ansøgningsskemaet kan hentes på www.diathens.com
Ansøgningsfrist: den 16. oktober 2008.

Kronprins Frederiks legat
Crown Prince Frederik's Fund udbyder legat til et års videregående non-degree studier ved John F. Kennedy School of Government ved Harvard University i studieåret 2010-2011. Legatet tildeles to højt kvalificerede studerende på overbygning inden for statskundskab, økonomi, jura, forvaltning el.lign., ved et dansk universitet eller anden højere læreanstalt.
Se www.wemakeithappen.dk
Ansøgningsfrist: den 14. oktober, 2009, kl. 12.00.

Peter og Emma Thomsens Legat
Stipendiestøtte (p.t. kr. 110.000,- årligt i kvartalsvise portioner) ydes efter fundatsens bestemmelser til trængende, flittige, dygtige og begavede unge, mandlige personer fra Danmark, som har indfødsret, således at de efter bestået studentereksamen eller endt skolegang kan studere ved universiteterne eller ved de højere læreanstalter.
Ansøgningsfrist: 15. oktober 2009.
Se www.au.dk/meddelelser

Få nyhederne fra

Campus

før alle andre...

TILMELD DIG NYHEDSBREVET
PÅ AU.DK/CAMPUS

VIKINGER

Tirsdag 29.
KL. 19. VIKINGETIDEN – ARKÆOLOGI OG HISTORIE
Professor Else Roesdahl diskuterer bl.a. fordele og ulemper ved det tværfaglige samarbejde, der på mange måder karakteriserer studiet af vikingetiden, og kommer med en vision for forskningen i perioden. Preben Hornung Stuen, Studenternes Hus. 25 kr. for ikke-medl. Arr.: Historia.

MEDIER

Onsdag 30.
KL. 14.15. REKLAME MELLEM INFORMATION OG UNDERHOLDNING
Lektor Jørgen Stigel, Aalborg Universitet, om, hvorvidt der kan opstilles en række kriterier for, hvordan tv-reklamens underholdende dimensioner kan blandes med de informative. Store Auditorium, INCUBA Science Park, Åbogade. Arr.: Medievidenskab.

IC

KL. 14. INTERNATIONAL CLUB
City walk with focus on architect Hack Kampmann's Aarhus buildings by Architect Bue Bach. For place and further details: www.au.dk/ic

ISLAM

KL. 15. WOMEN AND ISLAMIC LAW
Lecture by Muhammad Shahrur – an original and controversial liberal Muslim thinker and writer with an innovative interpretation of the Qur'an. Aud. 1, building 1441. Host: The Arab and Islamic Studies Unit.

PRÆSTEN & SATANISTEN

KL. 19-22. DET VAR SATANS! ELLER VAR DET GUDS?
Hvordan udlægger en præst og en erklæret satanist Matteusevangeliets fortælling om Jesus, der af Ånden blev ført ud i ørkenen for at fristes af Djævelen? Debat med tidligere studenterpræst Steen Andreassen og lederen af Satanisk Forum, Amina Olander Lap. Johanneskirken. Arr.: Studentermenigheden.

RELIGION

Torsdag 1.
KL. 9-11. THE NAMING OF PROTESTANT ENGLAND
Professor Peter Marshall, University of Warwick, taler om, hvornår de engelske reformatorer i 1500-tallet begyndte at betegne sig selv og opfatte sig selv som "protestanter". Glasburet, bygn. 1442, Det Teologiske Fakultet. Arr.: Netværk for Historisk Religionsforskning og Afdeling for Kirkehistorie.

FILM

KL. 14.15. ANTICHRIST– CHAOS REIGNS
Lektor Bodil Marie Stavning Thomsen om Lars von Triers film set i lyset af Andrej Tarkovskij og Carl Th. Dreyer. Lok. 124, bygn. 1584, Kasernen, Langelandsgade 139. Arr.: Fællesæstetisk Forskergruppe og Akademiet for Æstetikfaglig Forskeruddannelse.

AKTUEL POLITIK

KL. 19. POLITISK ANALYSE
Lektor Rune Stubager analyserer den aktuelle politiske situation og giver en forsmag på de politiske kampe, som ligger forude i det nye folketingsår. Fri entré. Amaliegade 27. Arr.: Frit Forum.

RELIGION

KL. 19.30. CHRIST: FROM HERO TO LOVER
Professor Tom Duncan, University of St. Andrews, Scotland, on the changing presentations of Christ in medieval English Lyrics. Lok. 010, bygn. 1441, Det Teologiske Fakultet. Arr.: Teologisk Forening.

BYHISTORIE

Fredag 2.
KL. 13-15. DEN URBANE UNDERSKOV
Adjungeret professor i byhistorie, professor, dr.phil. Finn-Einar Eliassen holder tiltrædelsesforelæsning om småbyer, "mindrebyer" og tætsteder i Europa i tidlig nytid. Søauditorium 4. Arr: Institut for Historie og Områdestudier.

PSYKOLOGI

KL. 15-16. SPÆDBARNSFORSKNING: PROBLEMSTILLINGER OG PERSPEKTIVER
I forbindelse med sin udnævnelse til professor i udviklingspsykologi holder Peter Krøjgaard tiltrædelsesforelæsning om udforskning af helt små børns omverdensforståelse og udviklingen af viden. Auditoriet, Psykologisk Institut. Efter forelæsningen er Psykologisk Institut vært ved en reception.

FEST

KL. 19.30-02. OPSTARTSFEST '09
Humbug – HUMANistisk BarUdvalgsGruppe – og Datalogisk Fredagscafé i Happy Hour fra 19.30 med gratis fadøl. Entré 50 kr. Der er forsalg af billetter til 40 kr. i Psykologisk Kantine, Nobelparken, og Stakladen den 29. og 30. september. Benjamin-bygningen, Åbogade 34.

SUNDHEDSVÆSEN

Lørdag 3.
KL. 10-17. ULIGHED I SUNDHED
konference om det danske sundhedsvæsen med oplæg fra forskere og praktikere om konsekvenser af privatisering, muligheder for forebyggelse og forskelsbehandling i det danske sundhedsvæsen. Auditorium A1, Institut for Statskundskab, bygn. 1333. Arr.: Frit Forum.

STJERNEHIMLEN

Søndag 4.
KL. 20. FULDMÅNEAFTEN
Slap dog af! Et forsøg med afslapningsmusik under stjernerne. 60 kr. Pladsbestilling 8942 3975. Forestillingen gentages kl. 21.30. Planetariet på Steno Museet.

MISSION OG HANDEL

Mandag 5.
KL. 12-14. MISSIONARIES IN LATIN AMERICA AND AFRICA
Professor Roger Beck, Eastern Illinois University, on christianity and commerce and the significant differences between Catholic and Protestant missionaries attitudes toward commerce in Latin America and Africa. Building 1410, room 039. Host: Institut for Historie og Områdestudier.

UDDANNELSE

KL. 13. INTERNATIONAL EDUCATION POLICY AND THE KNOWLEDGE SOCIETY
The global knowledge society and economy has a profound effect on higher education. This seminar presents Chinese and European perspectives on this process. Registration no later than 5th october. Further information www.dpu.dk. Host: School of Education.

HISTORIE

Tirsdag 6.
KL. 19. DEN INDRE FJENDE
Rasmus Mariager fra PET-kommissionen om PET's overvågning på det politiske område under den kolde krig. Preben Hornung Stuen, Studenternes Hus. 25 kr. for ikke-medl. Arr.: Historia.

IC

Onsdag 7.
KL. 10-12. INTERNATIONAL CLUB
The Father-in-law of Europe. King Christian IX of Denmark by Associate Professor Carsten Porskrog Rasmussen, Department of History and Area Studies, AU. Faculty Club, Building 1421, 1st Floor, Fredrik Nielsens Vej.

KRIMI. HISTORIER

KL. 14.15. KRIMIEN OG HISTORIEN
Professor Gunhild Agger, Aalborg Universitet om den historiske krimi og dens synsvinkler på fortiden, dens relation til populærkulturen, og hvilke former for spejlfunktioner den kan have i forhold til nutiden. Store Auditorium, INCUBA Science Park, Åbogade. Arr.: Medievidenskab.

ARKÆOLOGI

KL. 14.15. KIRKEVÆRKETS LANGE HISTORIE
Professor og fhv. rigsantikvar Olaf Olsen i afdelingens onsdagsseminar, Aud. 5, Moesgård. Arr.: Afd. for Middelalder- og Renæssancearkæologi.

ETIK

KL. 19. ETIK I DET SOCIALE OG SUNDHEDSFAGLIGE ARBEJDE
Med afsæt i Løgstrups skabelsesteologi introducerer etikunderviser og -konsulent Lene Frølund Thomsen fire grundlæggende universelle etiske principper i relationen med andre mennesker. Studenterpræst Jens Munk prædiker ved den indledende gudstjeneste. Møllevangskirken. Arr.: Studentermenigheden.

TEKNOLOGI-HISTORIE

Torsdag 8.
KL. 13-14. WHAT DID IT MEAN TO DESIGN AN AEROPLANE?
Professor Christine MacLeod, Dept. of Historical Studies, University of Bristol, on Handley Page Ltd's disputed claim to the Royal Commission on Awards to Inventors, 1919-1922. Room 010, Building 1325. Host: Aarhus Network for Science, Technology, Medicine and Climate Studies.

FAIRTRADE

KL. 17.30. FAIRTRADE UNIVERSITET
Stormøde om kampagnen for at gøre Aarhus Universitet til fairtrade universitet. Preben Hornung-stuen, Studenternes Hus. Arr.: Fairtrade Aarhus Uni.

DEN MODERNE STAT

Fredag 9.
KL. 8.45-18. THE STATE IS BACK
– so let's make it a good one. Seminar questioning: What would be appropriate to demand of a modern state? What should a modern state look like today in terms of politics, bureaucracy, law and economy? Registration no later than 5th october. Further information www.dpu.dk. Host: School of Education.

MODEN I GAMEWORLD

KL. 14.15. BECAUSE IT JUST LOOKS COOL
Lektor Suana Tosca, IT-universitetet, on fashion in an online gameworld like WoW as a vehicle for personal storytelling and individualisation. Lille Auditorium, INCUBA Science Park, Åbogade. Arr: Informationsvidenskab.

VIDENSKABS-HISTORIE

Mandag 12.
KL. 14.15. THE ROLE OF SCIENCE BOOKS IN CREATING CULTURE
Professor Bruce Lewenstein, Cornell University, on science books in the United States since World War II and how scientific ideas are presented, conveyed, and used to create intellectual regimes. Room 1111, building 1110. Host: Dept. of Science Studies.

FORTÆLLINGER OM MENNESKET

Tirsdag 13.
KL. 19.30. EVOLUTION OG RELIGION
Om den videnskabelige og menneskelige forklaring på menneskets oprindelse. Lektor og speciallæge i klinisk genetik Peter K. A. Jensen taler om den palæoantropologiske forskning, og professor Armin W. Geertz sætter fokus på de religiøse fortællinger. Aud. 1, bygn. 1441. Arr.: Teologisk Forening og Religionsvidenskabelig Forening.

Fra gennembrudsårene for den ny bølge i fransk film viser Århus Studenternes Filmklub bl.a. Claude Chabrols “Fætrene” fra 1959 om et emanciperet parisisk studentermiljø, hvor studieerne spiller en underordnet rolle, og der under den dekadente overflade åbenlyst flirtes med fascisme og nazisme.

Franske fristelser og andre film

Film skal jo ses i biografen. Men man kan også gå på Matematisk Institut. Her lægger det store auditorium lærred til en lang række filmhistoriske perler udvalgt af Århus Studenternes Filmklub, som en gruppe studerende stiftede i 1953.

Efterårssæsonen er allerede godt i gang og har budt på de første film i de serier, som udgør semestrets repertoire. Her er der fokus på film af de to tyske instruktører Wim Wenders og Werner Herzog samt to serier med film af henholdsvis Jan Troell og Simon Staho.

I 50-året for gennembruddet for den ny bølge i fransk film byder programmet selvfølgelig også på prøver fra denne skelsættende periode i filmhistorien. En af dem er Jean-Luc Godards *Den lille soldat*, som den franske censur holdt tilbage i tre år på grund af filmens holdning til Algerie-krigen.

Filmklubben er i dag en filial af Det Danske Filminstitut og det eneste sted i provinsen, hvor det er muligt at se film fra en af Europas største filmsamlinger – og de vises alle med professionelt biografudstyr.

Et medlemskort til filmklubben koster 70 kr. for et år. Med det i hånden kan man se en film for 35 kr., mens andre betaler 60 kr.

Filmklubbens efterårsprogram kan hentes på filmklub.au.dk.

Ta’ med ud å fisk

Jysk Akademisk Lystfiskerforening? Jo, en sådan findes skam også blandt de talrige foreninger på universitetet og har gjort det i 10 år. I den tid har Lommeulken, som er foreningens mere prosaiske navn, bl.a. arrangeret fiskekonkurrencer i Universitetsparkens søer. Nu er tiden så inde til igen at kaste snøren i søen, og alle kan være med eller følge dysten med grillpølser og øl fra den til dagen indrettede bod.

Fiskeri i søen er normalt forbudt, men Lommeulken har fået tilladelse til at afvikle en såkaldt medekonkurrence.

– Vi må fiske med majs, dej eller orme på krogen, men ikke med spinder eller blink, og fisken skal sættes ud igen, forklarer ph.d.-studerende Jonas Ribergaard Rasmussen, der ligesom de fleste af Lommeulkens 33 medlemmer har sin daglige gang på Biologi.

Universitetssøen gemmer på masser af små fisk som skaller og aborrer, men også store karper. Ved medefiskeri er det dog især småfiskene, der bider på krogen. Og det hold, der fanger flest af dem, vinder konkurren-

cen. Derudover er der præmier for at fange den første fisk og for at få den længste fisk uanset art trukket i land. Konkurrencen afvikles den 2. oktober kl. 14-17. Hold på mindst to personer kan frem til konkurrencestart tilmelde sig på lommeulken@hotmail.com, og Lommeulken ser meget gerne deltagere fra alle fag.

En gang om året er det tilladt at fiske i Universitetsparkens sø. Men fiskene skal tilbage i søen.

Kulturnat på universitetet

Kasernebaren holder åben for fuld udblæsning med livemusik og forskellige events, når årets århusianske kulturnat brager løs den 9. oktober under overskriften *Spor i natten*. Studerende fra de æstetiske fag sætter deres spor i Kasernebaren, hvor de står for de underholdende og tænksomme indslag.

Som sædvanlig har nogle af universitetets tilknyttede museer også særarrangementer i forbindelse med kulturnatten. Med en fotoudstilling og elektronisk musik går Antikmuseet i år i dialog med den digitale verden for at skabe en ny oplevelse af museets gipsafstøbninger. Den bidrager billedkunstneren Jette Gejl til med sin udstilling af 3D-fotografier taget med et stereokamera, mens Morten Riis og Tobias Ebsen leverer den elektroniske musik ledsaget af 100 specialfremstillede LED-lamper, som mimer musikken. Deres 17 minutter lange værk opføres hver halve time kl. 17-23.

Steno Museet inviterer til at gå på opdagelse med lommelygte i ørkenens golve landskab og regnskovens fugtige klima for at finde svar på, hvor nogle af de mest almindelige fødevarer kommer fra. Arrangementet afvikles i Væksthusene på Møllevvej kl. 19-22. Inden da kan store og små studere danske uglers verden på Naturhistorisk Museum fra kl. 16-18.

Adgang til de over 70 arrangementer, som kulturnatten byder på, kræver et nattegn, der kan købes for 60 kr. i udvalgte Coop-butikker og hos Visit Aarhus velkomstcenter, Banegårdspladsen 20. Programmet kan studeres på www.kulturnataarhus.dk

BAGSIDEN

Tværfakultær seksualoplysning

Universitetets forelæsninger om kønslivet var et tilløbsstykke fra 1930'erne til 1960'erne.

Forelæsningerne om kønslivet var et tilløbsstykke – især i 1940'erne. Billedet er fra begyndelsen af 60'erne, og her var der begyndt at være tomme stole. Enkelte kvinder havde også fundet vej til forelæsningen, der efter ansigterne at dømme ikke var kedelig.

Af Hans Plauborg

hhp@adm.au.dk

Man kan af og til høre klagesangen om, at universiteterne har fået for mange opgaver over for de studerende. De skal nurses og have rådgivning, vejledning og hjælp til alt muligt, der ikke har med studierne at gøre. Men én opgave er universiteterne dog sluppet for: seksualundervisning.

Sådan var det ikke i midten af forrige århundrede. Dengang havde studerende måske hørt et og andet om blomsterne og bierne i folkeskolen, men nogen grundig akademisk indføring i kønslivets mysterier havde de færreste med sig.

Det skulle der rettes op på, og derfor

bad Aarhus Universitets Lærerforsamling i 1934 overkirurg, dr.med. Johannes Fabricius-Møller om at holde en række forelæsninger om kønslivet. Johannes Fabricius-Møller var leder af det, der dengang hed Normalanatomi Institut, og som eneste (normal)anatomi ved universitetet var han oplagt at sætte i spidsen for universitetets seksualoplysende virksomhed.

I bogen *Kønslivet – Seks Universitetsforelæsninger* fra 1945 skriver han bl.a. i forordet: "Det var (...) naturligt, at Lærerforsamlingen bad mig om at holde en Række Forelæsninger om Kønslivet for de Studerende i Lighed med, hvad der finder sted ved Københavns Universitet. Jeg ind-

villigede heri, og det er siden blevet Coutume, at Universitetets Rektor beder mig om at gentage mine Forelæsninger."

Selv rektor var altså med til at blåstemple initiativet, og det dækkede tilsyneladende også et stort behov. Forelæsningerne, der fandt sted fra 1934 og til et stykke op i 60'erne, var efter sigende et kolossalt tilløbsstykke, hvor de sidst ankomne ofte måtte gå slukørede og uoplyste hjem, fordi pladserne i auditoriet allerede var taget.

Tak til Universitetshistorisk Udvalg for at sætte Bagsiden på sporet af historien.

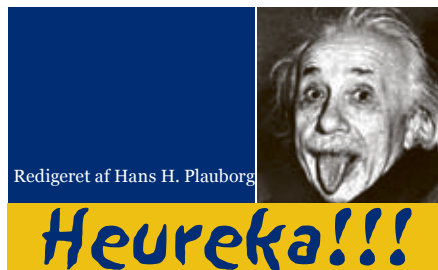
VIND AGF-billetter

Campus udlodder 5x2 billetter til kampen AGF-FC Nordsjælland den 25. oktober kl. 15.00 på NRGi Park.

For at være med i lodtrækningen skal du svare rigtigt på spørgsmålet: **Hvor mange rumænere og bulgarer blev optaget på Handelshøjskolens cand.merc.-uddannelser i 2009?**

Svaret findes i avisen. Send dit svar på sms sammen med dit navn til mobilnr. 2338 2221 senest den 9. oktober.

Mænd med lang ringfinger kører hurtigt

Bagsiden har ved mange lejligheder skrevet om den fremadstormende videnskab, der går ud på at undersøge ringfingerlængdens betydning for alt fra sygdomsrisiko til mentale og atletiske evner. Senest

har forskere ved universitetet i Mainz fundet ud af, at mænd med lange ringfinger i forhold til deres pegefingre oftest er dem, der kører for stærkt, foretager hasarde-re overhalinger og parkerer ulovligt.

Undersøgelsen indikerer, at fartbølletendenser formentlig er programmeret ved fødslen, idet længden af mænds ringfinger er en direkte følge af, hvor meget prænatalt testosteron de har været udsat for i fostertilstanden. Jo mere af det mandlige kønshormon, jo længere er ringfingeren i forhold til pegefingren, og jo større er tendensen til aggressiv adfærd. Pioneren inden for videnskabelig håndlæsning, canadieren Peter Hurd, har således bl.a. påvist, at ishockeyspillere med

lange ringfinger tilbringer flere minutter i straffeboksen end deres kolleger med "standardfingerlængder".

I det nye tyske forsøg, hvis resultater er offentliggjort i tidsskriftet *Accident Analysis and Prevention*, sammenlignede forskerne ringfingerlængder og trafikovertrædelser hos 77 tilfældigt udvalgt tyske mænd. Undersøgelsen viste, at de langringfingerede havde haft over dobbelt så mange trafikovertrædelser inden for de sidste fem år som deres kønsfæller med kortere ringfinger.